

شناخت کیستی عیسا: تفاوت‌های بنیادین بین مسلمانان و مسیحیان

گودرین مارگاریت پالسدوتیر

شناخت کیستی عیسا

تفاوت‌های بنیادین بین مسلمانان و مسیحیان

شناخت کیستی عیسا

تفاوت‌های بنیادین بین مسلمانان و مسیحیان

گودرین مارگاریت پالسدوتیر

عنوان کتاب به زبان اصلی:

The Understanding of Who Jesus Is: The Basic Difference
Between Muslims and Christians

Farsi translation - ترجمه فارسی

کپی‌رایت ۲۰۲۱: Guðrún Margrét Pálsdóttir

ترجمه فارسی: فراز دانشور

طراح جلد: Karousel ehf – María Ericsdóttir Panduro

انتشارات: WJI Publishing

چاپ فارسی ۲۰۲۲

این کتاب را می‌توان با اجازه کتبی نویسنده برای استفاده غیرانتفاعی به زبان‌های مختلف چاپ و ترجمه نمود. برای کسب اجازه با ایمیل زیر تماس بگیرید:

understanding@whojesus.is

لطفاً با مراجعه به وبسایت ما: whoJesus.is، کتاب را به‌صورت رایگان مطالعه، دانلود و به اشتراک بگذارید.

- نقل قول‌های موجود از قرآن از نسخ موجود در وبسایت زیر استفاده شده است:

<http://www.parsquran.com>

- تمام آیات کتاب مقدس از ترجمه هزاره نو، انتشارات ایلام، چاپ دوم، ۲۰۱۴ می‌باشد.

حروف ایتالیک در مطالب نقل شده، از جمله متون قرآن و انجیل، تاکید خود نویسنده است.

برای توزیع در سراسر جهان

نسخه اصلی در ایسلند به چاپ رسیده است

ISBN 978-9935-526-36-6 (print)

ISBN 978-9935-526-37-3 (PDF)

می خواهم این کتاب را به دوستان مسلمانم در ایسلند
و به همه آنانی در سراسر جهان تقدیم کنم که در پی حقیقت‌اند

فهرست مطالب

9.....	سخن آغازین
11.....	پیشگفتار
13.....	فصل نخست: عیسا بر طبق دیدگاه‌های مختلف
21.....	فصل دوم: آیا عیسا بر صلیب مرد؟
33.....	فصل سوم: آیا عیسا پسر خداست؟
39.....	فصل چهارم: آیا خود عیسا خداست؟
47.....	فصل پنجم: آیا عیسا نجات‌دهنده جهان است؟
51.....	فصل ششم: آیا عیسا واسطه بین انسان و خداست؟
55.....	فصل هفتم: اعتبار منابع
63.....	سخن پایانی
64.....	نام‌های عیسا در قرآن و کتاب مقدس
65.....	برخی از تعالیم عیسا
67.....	منابع

سخن آغازین

سخنی گزاف نیست اگر بگوییم عموم خوانندگان این کتاب بر این باورند که عیسا را می‌شناسند. این شناخت یا از خواندن قرآن و کتاب مقدس است، یا به سادگی محصول شنیدن و تعالیم گذشته است.

این کتاب به خواندگانش این امکان را می‌دهد تا از هر دو سو به این موضوع بیانیشند. هنگامی که کسی تنها با اندیشه‌های یک سمت ماجرا آشناست، دیدن تصویری بزرگتر برایش سخت و دشوار است. این کتاب تشویقتان می‌کند تا نگاهی به سمت دیگری بیاندازید که شاید تا به حال به خوبی از آن آگاه نبوده‌اید. با این کار، یا پایه‌های باور پیشین‌تان محکم‌تر می‌شود، یا شما را به چالش می‌کشد تا با تحقیق بیشتر، یقین یابید که زندگیتان را بر حقیقت و راستی بنیاد نهاده‌اید.

من از صمیم دل به مسلمانان، مسیحیان، یهودیان و افرادی که از مذاهب دیگر هستند، عشق ورزیده و به آنان احترام می‌گذارم. با این وجود فراتر از هر چیز دیگری، عاشق حقیقت هستم. حقیقت صخره و سنگ بنیادی است که می‌خواهم زندگیم را بر آن بنا نهم. با چنین نگرشی، به بررسی و مطالعه قرآن و انجیل پرداخته‌ام. آرزویم این است که با نوشتن این کتاب، بتوانم برخی از نکات کلیدی مندرج در این دو کتاب شاخص را با شما سهیم گردم.

دعایم این است که با ذهنی باز این کتاب را بخوانید و در پی جستجوی حقیقت درباره کیستی راستین عیسا باشید.

گودرین مارگاریت پالسدوتیر (گونا ماگا)

پیش‌گفتار

یهودیان، مسیحیان و مسلمانان همگی به خدایی واحد ایمان دارند که بر بنیادهایی یکسان که شامل داستان‌های مردمان بزرگ ایمان، همچون ابراهیم، موسا و دیگر انبیا کتب مقدس است، بنا گشته است.

بنیان مسیحیان بر همان کتاب یهودیان است که آن را عهد عتیق می‌نامیم، اما علاوه بر آن عهدجدید را نیز به آن افزوده‌اند که درباره آمدن عیسا مسیح، زندگی‌اش و نیز کلیسای نخستین می‌باشد.

اما بنیان مسلمانان بر قرآن است، که هر چند درباره بسیاری از همان شخصیت‌های کتاب مقدس سخن می‌گوید، اما روایتش تا اندازه‌ای متفاوت است.

قرآن درباره کتاب (کتاب مقدس)، اهل کتاب (یهودیان و مسیحیان) و عیسا به عنوان مسیح سخن می‌گوید.

کتاب مقدس شامل بالغ بر ۳۰۰ نبوت در عهد عتیق در ارتباط با ماشیح (مسیح) است؛ و در عهدجدید شامل روایاتی با جزییات به قلم شاهدان عینی از زندگی عیسا است که به تحقق همه آن نبوت‌ها در عیسا اشاره نموده‌اند.

افزون بر این، برخی از تاریخ‌نگاران و نویسندگان سده‌های اول و دوم میلادی در نوشته‌های خود به عیسا و به حوادثی اشاره نموده‌اند که هم‌راستا با توصیفات و مندرجات کتاب مقدس است.

هر چند عیسا و شاگردان نخستین‌اش یهودی بودند، خود او توسط رهبران یهود رد شد، و به جرم کفرگویی محکوم و توسط روسای مذهبی اعدام گردید. هر چند امروز، بسیاری از یهودیان دریافته‌اند که عیسا به راستی همان مسیح موعود بود.

من در این کتاب تلاش کرده‌ام تا نوری بر درک و شناخت عیسا بتابانم تا حقیقت را درباره او آشکار سازم؛ اویی که مسلمانان احترام بسیاری برایش قائلند و مورد ستایش و پرستش مسیحیان است.

فصل نخست

عیسا بر طبق دیدگاه‌های مختلف

قرآن و کتاب مقدس بر سر موارد زیر هم‌نظرند:

عیسا، مسیح بود. او یک نبی، کلمه راستی و کلمه خدا بود. او می‌توانست بیماران را شفا بخشد، کوران را بینا سازد، و مرده را برخیزانیده و حیات بخشد. فرشتگان آمدن او را اعلام نمودند. او از باکره تولد یافت و از این رو با دخالت الاهی، تولدی فراطبیعی داشت. او به آسمان صعود نمود؛ امروز زنده است و باز خواهد گشت.

قرآن اذعان دارد که عیسا، مسیح است؛ اما جزییات نقش مسیح یا ماشیح را بر طبق نبوت‌های کهن توضیح نمی‌دهد. هر زمان که نیاز به روشن‌گری بیشتر بوده یا بر طبق آیه ۹۴ سوره یونس و همچنین آیه ۴۳ سوره نحل، اگر مردم نمی‌دانستند یا شک داشتند، به آنان سفارش شده تا پاسخ خود را در کتاب آسمانی (کتاب مقدس) بجویند یا از آنان که این کتاب را خوانده‌اند، بپرسند.

پس اجازه دهید نخست نگاهی به برخی از نبوت‌های عهد عتیق درباره ماشیح (مسیح) بیاندازیم، که شامل اطلاعاتی درباره تولدش، نقشی که بر عهده داشت و مرگ او می‌باشند. تمام این نبوت‌های کهن در عیسا به انجام رسیدند که در ادامه به شکل قیاسی آورده شده است.

گزارش تحقق این نبوت‌ها، همه در عهد جدید و برخی نیز در قرآن یافت می‌شوند.

نبوت‌ها و تحقق نبوت‌ها

تولد عیسا- او از باکره متولد خواهد شد

نبوت: اشعیا ۷: ۱۴؛ اشعیا ۹: ۱-۷

تحقق: متا ۱: ۱۸-۲۵؛ لوقا ۱: ۲۶-۳۸؛ قرآن ۱۹: ۱۹-۲۲

محل تولد او- او در بیت لحم زاده خواهد شد

نبوت: میکاه ۵: ۲

تحقق: متا ۱: ۲-۱۱؛ لوقا ۲: ۱-۷

او بخشش، احیا و شفا آورده و کوران را بینایی خواهد بخشید

نبوت: اشعیا ۴۲: ۶-۷؛ ۶۱: ۱-۳؛ زکریا ۱۳: ۱

تحقق: مرقس ۲: ۱-۱۲، ۱۷؛ لوقا ۴: ۱۴-۲۱؛ ۶: ۱۹؛ ۷: ۲۱-۲۲؛ ۱۱: ۵-۶؛

۱۸: ۳۵-۴۳؛ قرآن ۳: ۴۹

او نماد فروتنی خواهد بود- پادشاهی سوار بر کره الاغ

نبوت: زکریا ۹: ۹

تحقق: متا ۲۷: ۳۷؛ مرقس ۱۱: ۷-۱۰

برای سی سکه نقره به او خیانت خواهد شد

نبوت: مزمو ۴۱: ۱۰؛ زکریا ۱۱: ۱۲-۱۳

تحقق: متا ۲۶: ۱۴-۱۵؛ ۲۷: ۳-۱۰

او را شلاق زده، تمسخر کرده و بر او آب دهان خواهند انداخت

نبوت: اشعیا: ۵: ۶

تحقق: متا ۲۶: ۶۷؛ ۲۷: ۲۶؛ مرقس ۱۴: ۶۵

او مصلوب خواهد شد

نبوت: مزمو ۲۲: ۱-۱۹

تحقق: متا ۲۷: ۲۲-۴۴؛ مرقس ۱۵: ۱۶-۴۱؛ لوقا ۲۳: ۲۲-۴۹؛ یوحنا ۱۹: ۱-۳۷

او برای گناهان ما خواهد مرد

نبوت: اشعیا ۵۳: ۴-۱۲

تحقق: متا ۲۶: ۲۸؛ اول پطرس ۲: ۲۴

در روی که او بمیرد، خورشید از تابیدن باز ایستاده و زمین در نیمروز تاریک

خواهد شد

نبوت: عاموس ۸: ۹-۱۰

تحقق: متا ۲۷: ۴۵؛ مرقس ۱۵: ۳۳؛ لوقا ۲۳: ۴۴

او نور جهان خواهد بود

نبوت: اشعیا ۹: ۲، ۶؛ ۶۰: ۱-۳

تحقق: یوحنا ۱: ۹، ۱۲؛ ۴۶

آنچه که عیسا درباره خود فرمود و توسط شاگردش یوحنا نقل گردید:

«نان حیات من هستم. هر که نزد من آید، هرگز گرسنه نشود، و هر که به من ایمان آورد هرگز تشنه نگردد.» (یوحنا ۶: ۳۵)

«من نور جهانم. هر که از من پیروی کند، هرگز در تاریکی راه نخواهد پیمود، بلکه از نور زندگی برخوردار خواهد بود.» (یوحنا ۸: ۱۲)

«من 'در' هستم؛ هر که از راه من داخل شود نجات خواهد یافت، و آزادانه به درون خواهد آمد و بیرون خواهد رفت و چراگاه خواهد یافت.» (یوحنا ۹: ۱۰)

«قیامت و حیات مَـم. آن که به من ایمان آورد، حتی اگر بمیرد، زنده خواهد شد.» (یوحنا ۱۱: ۲۵)

«من راه و راستی و حیات هستم؛ هیچکس جز به واسطه من، نزد پدر نمی آید.» (یوحنا ۱۴: ۶)

«من شبان نیکو هستم. شبان نیکو جان خود را در راه گوسفندان می نهند.» (یوحنا ۱۰: ۱۱)

«من ریشه و نسل داوود و ستاره درخشان صبح هستم.» (مکاشفه ۲۲: ۱۶)

«من 'الف' و 'ی'، اول و آخر، و ابتدا و انتها هستم.» (مکاشفه ۲۲: ۱۳)

«شما از پابینید، من از بالا. شما از این جهانید، اما من از این جهان نیستم.» (یوحنا ۸: ۲۳)

«اگر در کلام من بمانید، به راستی شاگرد من خواهید بود؛ و حقیقت را خواهید شناخت، و حقیقت شما را آزاد خواهد کرد.» (یوحنا ۸: ۳۱-۳۲)

«حکم من این است که یکدیگر را محبت کنید، چنان که من شما را محبت کرده ام. محبتی بزرگتر از این وجود ندارد که کسی جان خود را در راه دوستانش فدا کند. دوستان من شما را اگر آنچه به شما حکم می کنم، انجام دهید.» (یوحنا ۱۵: ۱۲-۱۴)

جدول تفاوت دیدگاه‌ها درباره عیسا

عیسا	مسیح در عهد عتیق	عیسا در عهد جدید	عیسا در قرآن	تاییدات تاریخ‌نگاران
تولد از یک باکره	بله اشعیا ۷: ۱۴	بله متا ۱: ۱۸ - لوقا ۱: ۲۵ - ۲۶-۳۸	بله قرآن ۱۹: ۱۹-۲۲	
یک نبی	بله تثنیه ۱۸: ۱۸؛ ۳۴: ۱۰-۱۲	بله اعمال ۳: ۲۰-۲۲ متا ۱۳: ۵۷؛ ۲۱: ۱۱	بله قرآن ۱۹: ۳۰ لوسین (۱)	بله
کلمه خدا		بله یوحنا ۱: ۱ - ۱۴	بله قرآن ۳: ۴۵	
کلمه راستی (حق) / راستی		بله یوحنا ۱۴: ۶	بله قرآن ۱۹: ۳۴	
نور جهان	بله اشعیا ۹: ۲؛ ۶۰: ۱-۳	بله یوحنا ۱: ۹، ۹؛ ۱۲: ۴۶		
شفای بیماران	بله اشعیا ۶۱: ۱؛ ۵۳: ۵	بله لوقا ۸: ۴۳ - ۴۸ متا ۹: ۳۵؛ ۲۱: ۱۴	بله قرآن ۳: ۴۹	
بینایی بخشیدن به کوران	بله اشعیا ۴۲: ۶- ۱۷	بله لوقا ۷: ۲۱ - ۲۲	بله قرآن ۳: ۴۹	

زنده کردن مردگان	بله لوقا ۸: ۴۹-۵۲	بله قرآن ۳: ۴۹	
آیات و معجزات	بله اشعیا ۳۵: ۴-۶	بله مرقس ۷: ۳۷-۳۲	بله قرآن ۳: ۴۹ تلمود (۲) یوسفوس (۳)
پسر خدا	بله مزمور ۷: ۲، ۱۲	بله یوحنا ۱۶: ۳، اول یوحنا ۱: ۳	بله قرآن ۱۹: ۹۲-۸۸ به عنوان خدا پس از رستاخیز از مردگان مورد پرستش قرار گرفت: پلینی جوان (۴) لوسین
ماشیح/مسیح	بله اشعیا ۹: ۱-۷، ۱: ۳-۶	بله متا ۲: ۱-۵	بله قرآن ۳: ۴۵ تاسیتوس (۵) پلینی جوان یوسفوس
منجی	بله اشعیا ۳۵: ۴-۶	بله لوقا ۲: ۱۰-۱۱، متا ۲۰: ۲۸	بله قرآن ۳: ۸۴ خیر
بخشاینده گناهان	بله اشعیا ۱: ۱۸؛ ۵۳: ۳-۱۲	بله مرقس ۲: ۱۲-۵، متا ۱: ۲۱	بله قرآن ۵: ۷۵ خیر
واسط بین انسان و خدا	بله اشعیا ۴۲: ۶	بله اول تیموتائوس ۵: ۲	بله قرآن ۲: ۲۵۵ خیر
خود خدا بود	بله اشعیا ۹: ۶-۷، ۳۵: ۴-۵	بله یوحنا ۱: ۱؛ ۲۰: ۲۹-۲۸	بله قرآن ۵: ۷۲ خیر

تعمید یافت		بله متا ۳: ۱۳- ۱۷	بله صاحب نظران در ارتباط امروزه اجماع نظر وجود دارد
مصلوب شد	بله مزمور ۲۲: ۱۹-۲	بله متا ۲۷: ۵۰-۳۲ مرقس ۱۵: ۳۷-۱ لوقا ۲۳: ۴۶-۱۳ یوحنا ۱۹: ۳۰-۱	بله خبر قرآن ۴: ۱۵۷ صاحب نظران در ارتباط امروزه اجماع نظر وجود دارد منابع قدیمی: لوسین، تاسیتوس، یوسفوس، تلمود
در قبر نهاده شد	بله اشعیا ۵۳: ۹	بله متا ۲۷: ۶۶-۵۷	بله مورد قبول عموم تاریخ نگاران است
رستاخیز از مردگان	بله اشعیا ۵۳: ۱۰ مزمور ۱۶: ۱۰؛ ۴۹: ۱۶	بله متا ۲۸: ۱- ۱۵ مرقس ۱۶: ۷-۱ لوقا ۲۴: ۱- ۷ یوحنا ۲۰: ۸-۱ اعمال ۲: ۲۷-۲۲	بله بسیاری از صاحب نظران امروزی به این نتیجه گیری رسیده اند منابع قدیمی: یوسفوس تاسیتوس

صعود به آسمان	بله مزمور ۶۸: ۱۸؛ دانیال ۷: ۱۳-۱۴	بله اعمال ۱: ۹	بله قرآن ۳: ۵۵؛ ۴: ۱۵۸	
امروز زنده است	بله اشعیا ۹: ۶-۷	بله متا ۲۸: ۱۸-۲۰؛ مکاشفه ۱: ۱۸-۱۲	بله قرآن ۴: ۱۵۸	
باز خواهد گشت	بله دانیال ۷: ۱۳-۱۴	بله یوحنا ۱۴: ۲-۳؛ اعمال ۱: ۹-۱۱؛ مکاشفه ۱: ۷	بله قرآن ۴: ۱۵۹؛ ۶۲: ۴۳	

تفاوت‌های اساسی بین درک از عیسا بین مسلمانان را می‌توان در پرسش‌های زیر جمع‌بندی نمود:

آیا عیسا بر صلیب مرد؟
آیا عیسا پسر خداست؟
آیا خود عیسا خداست؟
آیا عیسا نجات‌دهنده جهان است؟
آیا عیسا واسطه بین انسان و خداست؟

در قرآن پاسخ تمام پرسش‌های بالا، منفی است، در حالی‌که در کتاب مقدس پاسخ به همه آنها، آری است. اجازه دهید نگاهی دقیق‌تر به هر یک از پرسش‌ها انداخته و تفاوت پاسخ‌های قرآن و کتاب مقدس به آنها را بررسی نماییم.

فصل دوم

آیا عیسا بر صلیب مرد؟

قرآن تعلیم می‌دهد که عیسا مصلوب نشد:

«و گفته ایشان که ما مسیح عیسی بن مریم پیامبر خدا را کشتیم و حال آن‌که آنان او را نکشتند و مصلوبش نکردند لیکن امر بر آنان مشتبه شد و کسانی که در باره او اختلاف کردند قطعا در مورد آن دچار شك شده‌اند و هیچ علمی بدان ندارند جز آن‌که از گمان پیروی می‌کنند و یقینا او را نکشتند. بلکه خدا او را به سوی خود بالا برد...» (قرآن ۴: ۱۵۷-۱۵۸ ترجمه فولادوند)

با این وجود قرآن در برخی از بخش‌ها اشاره می‌کند که عیسا مرد و پس از آن، از مرگ برخیزانیده شد. بر طبق قرآن عیسا هنگامی که کودکی دو روزه بود، لب به سخن گشود و به مرگ خود اشاره نمود:

«[نوزاد به سخن درآمده و] گفت من بنده خداوندم که به من کتاب آسمانی داده است و مرا پیامبر گردانیده است. و مرا، هر جا که باشم، مبارک گردانیده و مرا مادام که زنده باشم به نماز و زکات سفارش فرموده است» (قرآن ۱۹: ۳۰-۳۱ ترجمه خرمشاهی)

«و بر من در روزی که زادم و در روزی که درگذرم و روزی که زنده برانگیخته شوم، درود باد» (قرآن ۱۹: ۳۳ ترجمه خرمشاهی)
دو آیه دیگر قرآن بیان می‌دارند که عیسا مرده است، هر چند در نسخه‌های انگلیسی و فارسی عموماً این موضوع به روشنی ترجمه نشده است:

«[یاد کن] هنگامی را که خدا گفت ای عیسی من تو را برگرفته و به سوی خویش بالا می‌برم و تو را از [آلایش] کسانی که کفر ورزیده‌اند پاک می‌گردانم و تا روز رستاخیز کسانی را که از تو پیروی کرده‌اند فوق کسانی که کافر شده‌اند قرار خواهم داد آن‌گاه فرجام شما به سوی من است پس در آنچه بر سر آن اختلاف می‌کردید میان شما داوری خواهم کرد.» (قرآن ۳: ۵۵ ترجمه فولادوند)

اما در ترجمه قمشه‌ای و خرماهای این موضوع به شکل واضح‌تری عنوان می‌شود و می‌توان معنای آیه را بهتر درک نمود:

«(به یاد آر) وقتی که خدا فرمود: ای عیسا، همانا من (روح) تو را قبض نموده و به سوی (آسمان قرب) خود بالا برم و تو را پاک و منزّه از (معاشرت و آلایش) کافران گردانم و پیروان تو را بر کافران تا روز قیامت برتری دهم، آن‌گاه بازگشت شما به سوی من خواهد بود، پس (به حق) حکم کنم در آنچه بر سر آن با هم به نزاع بر می‌خاستید.» (قرآن ۳: ۵۵ ترجمه قمشه‌ای)

«و چنین بود که خداوند فرمود ای عیسی من فراگیرنده [روح] تو و برگشونده‌ات به سوی خویش و رهایی‌دهنده‌ات از [شر] کافرانم و پیروان تو را تا روز قیامت از کافران برتر می‌دارم، سپس بازگشت شما به سوی من است، و در آنچه اختلاف دارید داوری خواهم کرد.» (قرآن ۳: ۵۵ ترجمه خرماهای)

واژه عربی که در مفهوم «برگرفتن» و «قبض نمودن روح» ترجمه شده، «مُتَوَفِّيكَ» می‌باشد، این واژه یا به این معناست که شخص از نظر جسمی مرده که رایج‌ترین معناست، یا در خواب، خدا را ملاقات نموده و سپس به بدن خود بازگشته است. واژه‌ای در همین معنا در آیه ۱۱۷ سوره مائده به کار رفته که در برخی ترجمه‌ها به «مرا برگرفتی» معنا شده است:

«من به آنها چیزی جز آنچه مرا مامور به آن ساختم نگفتم، به آنها گفتم: خداوندی را بپرستید که پروردگار من و پروردگار شما است، و تا آن زمان که میان آنها بودم مراقب و گواه آنان بودم، و هنگامی که مرا از میانشان برگرفتی تو خود مراقب آنها بودی، و تو گواه بر هر چیز هستی.» (قرآن ۵: ۱۱۷ ترجمه مکارم شیرازی)

به نظر می‌رسد در ترجمه [انگلیسی] این دو آیه از عربی در طول سالیان متمادی تغییر کرده است، زیرا معنای مستقیم کلمه عربی «مُتَوَفَّى» که به معنای «مرده» یا «فوت کرده» است، در برخی ترجمه‌های جدید، چندان واضح نیست.

ترجمه	قرآن	متن
مهدی الهی قمشه‌ای ۱۳۲۳	۵۵: ۳	(به یاد آر) وقتی که خدا فرمود: ای عیسا، همانا من (روح) تو را قبض نموده و به سوی (آسمان قرب) خود بالا برم...
	۱۱۷: ۵	... و چون روح مرا گرفتی...
عبدالحسین آیتی ۱۳۲۴-۱۳۲۶	۵۵: ۳	آن‌گاه خدا گفت عیسا من تو را می‌میرانم و به سوی خود برمی‌آورم...
	۱۱۷: ۵	... و چون مرا میرانیدی ...
محمد مهدی فولادوند ۱۳۷۳	۵۵: ۳	[بیاد کن] هنگامی را که خدا گفت ای عیسی من تو را برگرفته و به سوی خویش بالا می‌برم
	۱۱۷: ۵	... پس چون روح مرا گرفتی ...
ناصر مکارم شیرازی ۱۳۷۳	۵۵: ۳	(به یاد آورید) هنگامی را که خدا به عیسی فرمود: من تو را بر می‌گیرم و به سوی خود، بالا می‌برم...
	۱۱۷: ۵	... و هنگامی که مرا از میانشان برگرفتی ...
بهاالدین خرمشاهی ۱۳۷۴	۵۵: ۳	و چنین بود که خداوند فرمود ای عیسی من فراگیرنده [روح] تو و برگشندۀات به سوی خویش ...
	۱۱۷: ۵	... و چون روح مرا گرفتی ...
حسین انصاریان ۱۳۸۳	۵۵: ۳	[بیاد کنید] هنگامی که خدا فرمود: ای عیسا! من تو را [از روی زمین و از میان مردم] بر می‌گیرم، و به سوی خود بالا می‌برم...
	۱۱۷: ۵	... و چون مرا [از میان آنان به سوی خود] برگرفتی ...

افزون بر این قرآن به طور ضمنی اشاره می‌کند که عیسا همانند دیگر رسولان یا انبیایی که خدا فرستاده بود، مُرد:

«محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) جز یک پیامبر نیست که پیش از او نیز پیغمبرانی بودند و درگذشتند...» (قرآن ۳: ۱۴۴ ترجمه قمشه‌ای)

عهد جدید حاوی روایات دست اول و دست دوم دقیق و با جزییات از شاهدان عینی حاضر در زمان مصلوب شدن و مرگ عیسا می باشد.

این موارد را می توان در متا ۲۷: ۱-۵۶؛ مرقس ۱۵: ۱-۴۱؛ لوقا ۲۲: ۴۷-۲۳: ۴۹ و یوحنا ۱/ ۱۸- ۱۹: ۳۷ می باشد. این آیات توصیف می کنند که عیسا چگونه دستگیر و بازجویی شد، توسط مقامات مورد ضرب و شتم قرار گرفت، تاج خاری بر سرش نهادند، سربازان رومی او را استهزاء نمودند، و به مرگ محکوم گردید. همچنین این آیات روند انتقال او به محل اعدام، چگونگی کوبیدن میخ بر دست ها و پاهای او، سوراخ کردن پهلویش با نیزه به منظور اطمینان از مرگش و نیز جاری شدن خون و آب از بدنش را توصیف می کنند. افزون بر این نام برخی از کسانی که در هنگام مصلوب شدن و مرگ عیسا حاضر بودند نیز در این متون، مستند گردیده است.

اناجیل گفته های عیسا بر بالای صلیب را نقل می کنند:

- از خدا خواست تا آنانی که مصلوبش کرده بودند را ببخشد، زیرا نمی دانستند چه می کنند. (نگاه کنید به لوقا ۲۳: ۳۴)
- به یکی از دو مجرمی که همراهش مصلوب شده بودند، وعده داد که همان روز با او در فردوس خواهد بود. (نگاه کنید به لوقا ۲۳: ۴۳)
- از خدا پرسید که چرا رهاش کرده است. (نگاه کنید به متا ۲۷: ۴۶؛ مرقس ۱۵: ۳۴)
- به مادرش مریم گفت که شاگردش یوحنا، اکنون پسر اوست و به همین سان به یوحنا گفت که مریم اکنون مادر اوست. (نگاه کنید به یوحنا ۱۹: ۲۶- ۲۷)
- اعلام نمود که تشنه است. (نگاه کنید به یوحنا ۱۹: ۲۸)
- هنگامی که اعلان نمود: «تمام شد»، نشان داد که ماموریت او در زمین به انجام رسیده است. (یوحنا ۱۹: ۳۰)
- هنگامی که می مرد، گفت: «ای پدر، روح خود را به دستان تو می سپارم.» (لوقا ۲۳: ۴۶)

روایات انجیل دربردارنده اطلاعاتی از وقایع روز مصلوب شدن عیسا می باشند:

از ساعت ششم تا نهم، تاریکی تمامی آن سرزمین را فرا گرفت ... عیسا بار دیگر به بانگ بلند فریادی برآورد و روح خود را تسلیم نمود. در همان دم، پرده معبد از بالا تا پایین دو پاره شد. زمین لرزید و سنگها شکافته گردید. قبرها گشوده شد و بدنهای بسیاری از مقدسین که آرمیده بودند، برخاستند... چون فرمانده سربازان و نفراتش که مأمور نگهبانی از عیسا بودند، زمینلرزه و همه این رویدادها را مشاهده کردند، سخت هراسان شده، گفتند: «به راستی او پسر خدا بود.» (متا ۲۷: ۴۵؛ ۵۰-۵۲؛ ۵۴)

توجه! انجیل توسط شاهدان عینی در زمانی نوشته شد که بسیاری از افرادی که در آن وقایع حضور داشتند، هنوز زنده بوده و آنچه را که به وقوع پیوسته بود، به یاد داشتند.

انبیای عهد عتیق مرگ ماشیح/ مسیح را پیشگویی کرده و توضیح داده بودند که او چگونه و چرا خواهد مرد:

مزمور ۲۲ با همان فریادهای عیسا بر بالای صلیب آغاز می شود:
 «ای خدای من، ای خدای من، چرا مرا وا گذاشتی؟...» (مزمور ۲۲: ۱)
 هرچند مزمور ۲۲ حدود هزار سال پیش از مصلوب شدن عیسا نگاشته شده بود، با این وجود جزئیات آن واقعه را توصیف می کند:
 همچون آب ریخته می شوم، و استخوان هایم جملگی از هم گسیخته است. دل من چون موم در اندرونم گداخته شده است. قوتم چون تکه سفالی، خشکیده است؛ و زبانم به کامم چسبیده! مرا به خاک مرگ نشانده ای سگان مرا احاطه کرده اند؛ دسته او باش گردم حلقه زده اند؛ دست ها و پاهایم را سوراخ کرده اند! می توانم همه استخوان هایم را بشمارم. آنان خیره بر من چشم دوخته اند. جامه هایم را میان خود تقسیم کرده اند و بر تن پوش من قرعه افکنده اند. (مزمور ۲۲: ۱۴-۱۸)

انجیل یوحنا به توصیف چگونگی تحقق این نبوت می پردازد، حتا در مورد آنچه که بر سر لباس های عیسا می آید، توضیح می دهد:

چون سربازان عیسا را به صلیب کشیدند، جامه های او را گرفته، به چهار سهم تقسیم کردند و هر یک سهمی برگرفتند. و جامه زیرین او را نیز ستاندند. اما آن جامه درز نداشت، بلکه یکپارچه از بالا به پایین بافته شده بود. پس به یکدیگر گفتند: «این را

تکه نکنیم، بلکه قرعه بیفکنیم تا ببینیم از آن که شود.» بدین‌سان گفته کتب مقدس به حقیقت پیوست که: «جامه‌هایم را میان خود تقسیم کردند و بر تن‌پوش من قرعه افکندند» پس سربازان چنین کردند. (یوحنا ۱۹: ۲۳-۲۴)

اشعیا ی نبی در فصل ۵۳ کتاب خود توضیح می‌دهد که مسیح چرا مرد: خوار و مردود نزد آدمیان، مرد دردآشنا و رنج‌دیده. چون کسی که روی از او بگردانند، خوار گشت و به حسابش نیامورديم. حال آنکه رنج‌های ما بود که او بر خود گرفت و دردهای ما بود که او حمل کرد، اما ما او را از جانب خدا مضروب، و از دست او مصدوم و مبتلا پنداشتیم. حال آنکه به سبب نافرمانی‌های ما بدنش سوراخ شد، و به جهت تقصیرهای ما لیه گشت؛ تأدیبی که ما را سلامتی بخشید بر او آمد، و به زخمهای او ما شفا می‌یابیم. همه ما چون گوسفندان، گمراه شده بودیم، و هر یک از ما به راه خود رفته بود، اما خداوند تقصیر جمیع ما را بر وی نهاد.... با محاکمه‌ای ظالمانه برده شد؛ چه کسی از نسل او سخن تواند گفت، زیرا او از زمین زندگان منقطع شد، و به سبب نافرمانی قوم من مضروب گردید؟ (اشعیا ۵۳: ۳، ۶-۸)

عیسا درباره مرگ قریب‌الوقوع و رستاخیز خود به شاگردانش گفت:

از آن پس عیسا به آگاه ساختن شاگردان خود از این حقیقت آغاز کرد که لازم است به اورشلیم برود و در آنجا از مشایخ و سران کاهنان و علمای دین آزار بسیار ببیند و کشته شود و در روز سَوَم برخیزد. (متا ۱۶: ۲۱)

هنگامی که عیسا به سوی اورشلیم می‌رفت، در راه، دوازده شاگرد خود را به کناری برد و به ایشان گفت: «اینک به اورشلیم می‌رویم. در آنجا پسر انسان را به سران کاهنان و علمای دین تسلیم خواهند کرد. آنها او را به مرگ محکوم خواهند نمود و به اقوام بیگانه خواهند سپرد تا استهزا شود و تازیانه خورد و بر صلیب شود. اما در روز سَوَم بر خواهد خاست» (متا ۲۰: ۱۷-۱۹)

همچنین نگاه کنید به: متا ۱۲: ۳۸-۴۰؛ ۱۶: ۱-۴؛ ۱۷: ۲۲-۲۳؛ مرقس ۸: ۳۱-۳۲؛ ۹: ۳۱؛ ۱۰: ۳۳؛ لوقا ۹: ۲۲.

مرگ عیسا را بهترین رویداد مستند در تاریخ باستان می‌دانند، این نه تنها به دلیل شرح مفصل این واقعه در چهار انجیل عهد جدید می‌باشد، بلکه در عین حال به دلیل آثار متعدد مورخان و نویسندگان رومی، یهودی و یونانی است. افزون بر این تمام شهر اورشلیم از این رویداد آگاه بودند. کل جدول زمانی این رویداد از زمانی که عیسا با شاگردان خود در باغ جتسیمانی بود و در آنجا پس از خیانت یکی از شاگردانش دستگیر شد، تا زمانی که بر صلیب جان خود داد و در قبر گذاشته شد، مستند است.

از آنجا که مقامات از پیشگویی عیسا درباره رستاخیزش از مردگان و اعلان آن به شاگردانش، باخبر بودند، قبر او مهر و موم گردیده، سنگی بزرگ بر ورودی آن نهادند و سربازان رومی مامور شدند تا از آن محافظت نمایند. با این وجود، در روز سوم، قبر را گشوده و خالی یافتند و نتوانستند جسد عیسا را در هیچ کجا بیابند. این واقعه در انجیل متا مستند شده است:

ناگاه زمین لرزه‌ای شدید رخ داد، زیرا فرشته خداوند از آسمان نازل شد و به سوی مقبره رفت و سنگ را از برابر آن به کناری غلتانید و بر آن بنشست. چهره آن فرشته همچون برق آسمان می‌درخشید و جامه‌اش چون برف، سفید بود. نگهبانان از هراس دیدن او به لرزه افتاده، چون مردگان شدند! (متا ۲۸: ۲-۴)

مقامات داستانی ابداع کردند تا بتوانند به نوعی گم شدن جسد عیسا را توضیح دهند: هنگامی که زنان در راه بودند، عده‌ای از نگهبانان به شهر رفته، همه وقایع را به سران کاهنان گزارش دادند. آنها نیز پس از دیدار و مشورت با مشایخ، به سربازان پول زیادی داده، گفتند: «بگویید، شاگردان او شبانه آمدند و هنگامی که ما در خواب بودیم، جسد او را دزدیدند. و اگر این خبر به گوش والی برسد، ما خود او را راضی خواهیم کرد تا برای شما مشکلی ایجاد نشود.» پس آنها پول را گرفتند و طبق آنچه به آنها گفته شده بود عمل کردند. و این داستان تا به امروز در میان یهودیان شایع است. (متا ۲۸: ۱۱-۱۵)

فرشتگان رستاخیز عیسا را اعلان نمودند:

در سبیده‌م روز اول هفته، زنان خطوی را که فراهم کرده بودند، با خود برداشتند و به مقبره رفتند. اما دیدند سنگ جلو مقبره به کناری غلتانیده شده است. چون به مقبره داخل شدند، بدن عیسی خداوند را نیافتند. از این امر در حیرت بودند که ناگاه یو

مرد با جامه‌هایی درخشان در کنار ایشان ایستادند. زنان از ترس سرهای خود را به زیر افکندند؛ اما آن دو مرد به ایشان گفتند: «چرا زنده را در میان مردگان می‌جویید؟ او اینجا نیست، بلکه برخاسته است! به یاد آورید هنگامی که در جلیل بود، به شما چه گفت. گفت که پسر انسان باید به دست گناهکاران تسلیم شده، بر صلیب کشیده شود و در روز سوم برخیزد.» (لوقا ۲۴: ۷-۱)

پس از اندک زمانی، عیسا خود را بر پیروانش نمایان ساخت؛ نخست به زنانی که به سر قبر او آمده بودند و پس از آن به شاگردانش: شامگاه همان روز، که نخستین روز هفته بود، آنگاه که شاگردان گرد هم بودند و درها از ترس یهودیان قفل بود، عیسا آمد و در میان ایشان ایستاد و گفت: «سلام بر شما!» چون این را گفت، دست‌ها و پهلوی خود را به آنان نشان داد. شاگردان با دین خداوند شادمان شدند. (یوحنا ۲۰: ۱۹-۲۰)

یکی از شاگردانش به نام توما که زمانی که عیسا خود را بر شاگردان ظاهر ساخت در آنجا حاضر نبود، ناپوری خود را بیان نمود: تا خود نشان می‌خاها در دست‌هایش نبینم و انگشت خود را بر جای می‌خاها نگذارم و دست خویش را در سوراخ پهلویش نهم، ایمان نخواهم آورد. (یوحنا ۲۰: ۲۵)

یک هفته بعد، هنگامی که عیسا خود را بر شاگردان ظاهر ساخت، رو به توما نمود و گفت: «انگشت خود را اینجا بگذار و دست‌هایم را ببین، و دست خود را پیش آور و در سوراخ پهلویم بگذار و بی‌ایمان مباش، بلکه ایمان داشته باش.» (یوحنا ۲۰: ۲۷)

پس از رستاخیز عیسا، پطرس این سخنرانی را در اورشلیم ایراد نمود: «ای قوم اسرائیل، این را بشنوید: چنان‌که خود آگاهید، عیسیای ناصری مردی بود که خدا با معجزات و عجایب و آیاتی که به دست او در میان شما ظاهر ساخت، بر حقانیتش گواهی داد. آن مرد بنا بر مشیت و پیشدانی خدا به شما تسلیم کرده شد و شما به دست بی‌دینان بر صلیب کشیده، کشتید. خدا همین عیسا را برخیزانید و ما همگی شاهد بر آنیم.» (اعمال ۲: ۲۲-۲۳، ۳۲)

در اذهان شاگردان هیچ شکی وجود نداشت که عیسا مرده است، اکنون او را قیام کرده نیز دیده بودند. پطرس در یکی از نامه‌هایش نوشت:
زیرا مسیح نیز یک بار برای گناهان رنج کشید، پارسایی برای بدکاران، تا شما را نزد خدا بیاورد. او در عرصه جسم کشته شد، اما در عرصه روح، زنده گشت. (اول پطرس ۳: ۱۸)

او خود گناهان ما را در بدن خویش بر دار حمل کرد، تا برای گناهان بمیریم و برای پارسایی زیست کنیم، همان که به زخم‌هایش شفا یافته‌اید. (اول پطرس ۲: ۲۴)

عیسا خود را طی یک دوره چهار روزه بر شاگردان و دیگران در موقعیت‌های مختلف ظاهر ساخت:
پس از آن، یک بار بر بیش از پانصد تن از برادران ظاهر شد که بسیاری از ایشان هنوز زنده‌اند، هر چند برخی خفته‌اند. (اول قرنتیان ۱۵: ۶)

و او در پیش چشمان حاضران بسیار به آسمان صعود نمود:
عیسا پس از گفتن این سخنان، در حالی که ایشان می‌نگریستند، به بالا برده شد و ابری او را از مقابل چشمان ایشان برگرفت. هنگامی که می‌رفت و شاگردان به آسمان چشم دوخته بودند، ناگاه دو مرد سفیدپوش در کنارشان ایستادند و گفتند: «ای مردان جلیلی، چرا ایستاده به آسمان چشم دوخته‌اید؟ همین عیسا که از میان شما به آسمان برده شد، باز خواهد آمد، به همین‌گونه که دیدید به آسمان رفت.» (اعمال ۱: ۹-۱۱)

اکنون که شاگردان قیام عیسا را به چشمان خود دیده بودند، دیگر ترسان نبودند، بلکه در نتیجه این رویداد جدید دلگرم شده بودند. می‌توان حدس زد که اگر کوچک‌ترین تردیدی در مورد رستاخیز عیسا داشتند، هرگز زندگی خود را وقف پخش خبر خوش یا همان انجیل که احتمال خطر اعدام را در پی داشت، نمی‌کردند. همچنین دلیلی نداشت تا داستانی بسازند که در آن زنان نخستین شاهدان قیام باشند، زیرا در آن دوران زنان شاهدانی معتبر محسوب نمی‌شدند.

افزون بر عهد جدید در کتاب مقدس، مستندات دیگر تاریخی نیز در ارتباط با مرگ عیسا موجود است که شامل:

وقایع سالیانه (کتاب ۱۵، فصل ۱۴) نوشته شده در سال ۱۱۶ میلادی به قلم سناتور و تاریخ‌نگار رومی، «تاسیتوس»، که در آن به مصلوب شدن عیسا به دست پونتئوس پیلاتس اشاره می‌شود.

روزگار باستانی یهود (کتاب ۱۸، فصل ۳:۳) نوشته «یوسفوس»، نخستین تاریخ‌نگار یهودی، که او نیز به عیسا و مصلوب شدنش به دست پیلاتس در دست‌نوشته‌های تاریخی خود اشاره می‌کند.

تاریخ‌نویسان دیگری همچون «تالوس یونانی» و «فلیون اهل ترالس»، در مورد تاریکی عظیمی نوشتند که در زمان مصلوب شدن عیسا سه ساعت به طول انجامید. این اتفاق تحقق نبوت عاموس نبی در عهدعتیق بود.

«در آن روز خورشید را در نیمروز فرود خواهیم آورد، و زمین را در روز روشن، تاریک خواهیم ساخت. جشن‌های شما را به سوگواری بدل خواهیم کرد، و همه سرودهایتان را به مرثیه، بر هر کمری، پلاس خواهیم آورد، و بر هر سری، طاسی؛ و آن را مانند سوگواری برای پسری یگانه، و آخرش را همچون روزی تلخ خواهیم ساخت.» (عاموس ۸: ۹-۱۰)

کفن تورین (۶) از روایتی که هر چهار انجیل از وقایع پس از پایین آوردن عیسا توصیف می‌کنند، پشتیبانی می‌نماید. یوسف رامه‌ای، که یکی از اعضای شورای یهود بود، از پیلاتس می‌خواهد تا جسد را به او بدهد؛ سپس آن را در پارچه‌ای کتان پیچیده و در قبری تازه که در دل صخره کنده شده بود، قرار می‌دهد. (نگاه کنید به متا ۲۷: ۵۷-۶۰؛ لوقا ۲۳: ۵۰-۵۳؛ یوحنا ۱۹: ۳۸-۴۲) انجیل گزارش می‌دهند که اگرچه بدن عیسا از قبر خارج شد، اما پارچه کتان در آن‌جا ماند. (نگاه کنید به لوقا ۲۴: ۱۲؛ یوحنا ۲۰: ۱-۸) باور بر این است که کفن تورین همان پارچه کتانی است که عیسا را در آن پیچیده بودند. چندین دانشمند این کفن را بررسی کرده‌اند. وقتی از آن عکاسی کردند، نگاتیوهای سیاه و سفید، تصویر بدن برهنه‌ای را نشان می‌دادند که به صلیب کشیده شده بود. نگاتیوها لکه‌های خونی را در محل سوراخ‌های دست و پا که بر آن میخ زده بودند، پهلوی بدن که سوراخ شده بود و همچنین سر که تاج خار بر آن نهاده بودند، نشان می‌داد. صورت متوفا نیز به دلیل تشعشعات بدنی که در این

کفن کتانی قرار داشت، به وضوح دیده می‌شد. علاوه بر این، نگاتیوها نشان می‌داد که هیچ یک از استخوان‌های بدن شکسته نشده است. بر اساس سنت برای سرعت بخشیدن به مرگ قربانیان صلیب، اقدام به شکستن پای آنان می‌کردند، این همان تصمیمی بود که در مورد عیسا نیز گرفته شده بود: اما چون به عیسا رسیدند و دیدند مرده است، ساق‌های او را نشکستند. اما یکی از سربازان نیزه‌ای به پهلوی او فرو برد که در دم خون و آب از آن روان شد. آن که این را دید، شهادت می‌دهد تا شما نیز ایمان آورید. شهادت او راست است و او می‌داند که حقیقت را می‌گوید. اینها واقع شد تا کتب مقدس به حقیقت پیوندد که: «هیچ‌یک از استخوان‌هایش شکسته نخواهد شد» و نیز بخشی دیگر از کتاب که می‌گوید: «بر آن که نیزه‌اش ززند، خواهند نگریست.» (یوحنا ۱۹: ۳۳-۳۷)

اکثر محققان امروزی ادعا می‌کنند که مرگ عیسا بر روی صلیب یک واقعه تاریخی بوده است. همچنین کسانی که در مورد رستاخیز تحقیق کرده‌اند، استدلال می‌کنند که بر اساس تاثیر عظیمی که رستاخیز بر زندگی پیروانش داشته، بدون تردید او از مردگان قیام کرده است.

بنابراین پاسخ به این پرسش که آیا عیسا بر صلیب مرد، به قرار زیر است:

کتاب مقدس عهد عتیق بله	کتاب مقدس عهد جدید بله	منابع باستانی دیگر بله	قرآن خیر بله- که او مرد
انبیای بسیاری مرگ مسیح را پیشگویی کردند: اشعیا (باب ۵۳) داوود (مزمو ۲۲) عاموس (۱: ۹- ۱۰) زکریا (۱۲): (۱۰)	شاهدان عینی بسیاری از پیروان عیسا تا به آخر پای صلیب ایستادند و واپسین ساعات او را نظاره کرده و به او گوش دادند: متا ۲۷: ۱-۶۶ مرقس ۱۵: ۱-۴۱ لوقا ۲۲: ۴۷- ۲۳: ۵۶ یوحنا ۱۸: ۱- ۱۹: ۴۲	شواهدی مختلفی در نوشته‌های تاریخ‌نگاران قرون اول و دوم میلادی وجود دارد: تاسیتوس، یوسفوس، لوسین، تلمود بابلی	خیر: عیسا بر صلیب نمرد: قرآن ۴: ۱۵۷- ۱۵۸ بله: اشاره ضمنی به مرگ عیسا: قرآن ۱۹: ۳۰- ۳۱ ۱۹: ۳۳ تایید می‌کند که او مرد: قرآن ۳: ۵۵ قرآن ۵: ۱۱۷ قرآن ۳: ۱۴۴

فصل سوم

آیا عیسا پسر خداست؟

قرآن و کتاب مقدس در پاسخ به این پرسش که عیسا پسر خداست یا نه، کاملاً اختلاف نظر دارند.

قرآن اذعان دارد که عیسا هم نبی بود و هم مسیح و با دخالت الاهی پا به عرصه وجود نهاد. با این وجود نمی‌پذیرد که او پسر خدا بود:

و در این کتاب از مریم یاد کن آنگاه که از کسان خود در مکانی شرقی به کناری شتافت. و در برابر آنان پرده‌ای بر خود گرفت، پس روح خود را به سوی او فرستادیم تا به [شکل] بشری خوش‌اندام بر او نمایان شد. [مریم] گفت اگر پرهیزگاری من از تو به خدای رحمان پناه می‌پریم. گفت من فقط فرستاده پروردگار توام برای این‌که به تو پسری پاکیزه ببخشم. گفت چگونه مرا پسری باشد با آن‌که دست بشری به من نرسیده و بدکار نبوده‌ام. گفت [فرمان] چنین است پروردگار تو گفته که آن بر من آسان است و تا او را نشانه‌ای برای مردم و رحمتی از جانب خویش قرار دهیم و [این] دستوری قطعی بود. (قرآن ۱۹: ۱۶-۲۱ ترجمه فولادوند)

شان [آفرینش] عیسی برای خداوند همچون شان [آفرینش] آدم است که او را از خاک آفرید، سپس به او گفت موجود شو و بی‌درنگ موجود شد. (قرآن ۳: ۵۹ ترجمه خرمشاهی)

سزاوار نیست که خداوند فرزندی بگیرد، او منزّه است، آنگاه که کاری را مقرر فرماید فقط به آن می‌گوید، موجود شو، و بی‌درنگ موجود می‌شود. (قرآن ۱۹: ۳۵ ترجمه خرمشاهی)

و گفتند [خدای] رحمان فرزندی اختیار کرده است. واقعا چیز زشتی را [بر زبان] آوردید. چیزی نمانده است که آسمان‌ها از این [سخن] بشکافند و زمین چاک خورد و کوه‌ها به شدت فرو ریزند. از این‌که برای [خدای] رحمان فرزندی قابل شدند. (قرآن ۱۹: ۸۸-۹۲ ترجمه فولادوند)

پدیدآورنده آسمان‌ها و زمین است چگونه او را فرزندی باشد در صورتی که برای او همسری نبوده و هر چیزی را آفریده و اوست که به هر چیزی داناست. (قرآن ۶: ۱۰۱ ترجمه فولادوند)

و یهود گفتند عَزَّیر پسر خداست و نصاری گفتند مسیح پسر خداست این سخنی است [باطل] که به زبان می‌آورند و به گفتار کسانی که پیش از این کافر شده‌اند شباهت دارد خدا آنان را بکشد چگونه [از حق] بازگردانده می‌شوند. (قرآن ۹: ۳۰ ترجمه فولادوند)

گفتند خدا فرزندی برای خود اختیار کرده است، منزّه است او، او بی‌نیاز است؛ آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن اوست شما را بر این [ادعا] حجتی نیست، آیا چیزی را که نمی‌دانید به دروغ بر خدا می‌بندید؟ (قرآن ۱۰: ۶۸ ترجمه فولادوند)

و تا کسانی را که می‌گویند خداوند فرزندی برگزیده است، بیم دهد. به این امر نه خودشان علم [و یقین] دارند نه پدران‌شان، ناپسند است سخنی که از دهان ایشان بر می‌آید، و جز دروغ نمی‌گویند. (قرآن ۱۸: ۴-۵ ترجمه خرمشاهی)

اما در سوی مقابل، کتاب مقدس در آیات متعددی ادعا می‌کند که عیسا پسر خداست.

نبوت‌های عهد عتیق:

و حال، من حکم را باز می‌گویم، خداوند مرا گفته است: «تو پسر من هستی؛ امروز من تو را مولود ساخته‌ام.» (مزمور ۷: ۲)

پسر را ببوسید، مبادا به خشم آید، و در راه هلاک شوید، زیرا خشم او به دمی افروخته می‌شود. خوشابه حال همه آنان که به او پناه می‌برند. (مزمور ۲: ۱۲)

«و بر خاندان داوود و بر ساکنان اورشلیم روح فیض و دعا‌های ملتمسانه را خواهیم ریخت، و بر من که نیزه‌ام زدند خواهند نگریست، و برای من مانند کسی که به جهت تنها فرزندش به سوگ نشیند، سوگواری خواهند کرد و همچون کسی که به جهت نخست‌زاده‌اش بگرید، به تلخی خواهند گریست.» (زکریا ۱۲: ۱۰)

در عهد جدید:

در ماه ششم، جبرائیل فرشته از جانب خدا به شهری در جلیل فرستاده شد که ناصره نام داشت، تا نزد باکره‌ای مریم نام برود. مریم نامزد مردی بود، یوسف نام، از خاندان داوود. فرشته نزد او رفت و گفت: «سلام بر تو، ای که مورد لطف قرار گرفته‌ای. خداوند با توست.» مریم با شنیدن سخنان او پریشان شد و با خود اندیشید که این چگونه سلامی است. اما فرشته وی را گفت: «ای مریم، مترس! لطف خدا شامل حال تو شده است. اینک آبستن شده، پسری خواهی زایید و نامش را عیسا خواهی نهاد. او بزرگ خواهد بود و پسر خدای متعال خوانده خواهد شد. خداوند خدا تخت پادشاهی پدرش داوود را به او عطا خواهد فرمود. او تا ابد بر خاندان یعقوب سلطنت خواهد کرد و پادشاهی او را هرگز زوالی نخواهد بود.» مریم از فرشته پرسید: «این چگونه ممکن است، زیرا من با مردی نبوده‌ام؟» فرشته پاسخ داد: «روح القدس بر تو خواهد آمد و قدرت خدای متعال بر تو سایه خواهد افکند. از این رو، آن مولود مقدس و پسر خدا خوانده خواهد شد. (لوقا ۱: ۲۶-۳۵)

آغاز خبر خوش درباره عیسا مسیح پسر خدا. (مرقس ۱: ۱)

همان انجیل که خدا از پیش، به واسطه پیامبران خود، وعده‌اش را در کتب مقدس داده بود، و درباره پسر اوست، که چون انسانی خاکی از صلب داوود به دنیا آمد، و با رستاخیز از میان مردگان، به سبب روح قدوسیت، به مقام پسر قدرتمند خدا منصوب شد، یعنی خداوند ما عیسا مسیح. (رومیان ۱: ۲-۴)

ما آنچه را دیده و شنیده‌ایم به شما نیز اعلام می‌کنیم تا شما نیز با ما رفاقت داشته باشید؛ رفاقت ما با پدر و با پسرش عیسا مسیح است. (اول یوحنا ۱: ۳)

اما اگر در نور گام برداریم، چنانکه او در نور است، با یکدیگر رفاقت داریم و خون پسر او عیسا ما را از هر گناه پاک می‌سازد. (اول یوحنا ۱: ۷)

پس چون کاهن اعظمی و الامقام داریم که از آسمان‌ها در گذشته است، یعنی عیسی پسر خدا، بیایید اعتراف خود را استوار نگاه داریم. (عبرانیان ۴: ۱۴)

در گذشته، خدا بارها و از راه‌های گوناگون به واسطهٔ پیامبران با پدران ما سخن گفت، اما در این ایام آخر به واسطهٔ پسر خود با ما سخن گفته است، پسری که او را وارث همه چیز مقرر داشت و به واسطهٔ او جهان را آفرید. او فروغ جلال خدا و مظهر کامل ذات اوست، و همه چیز را با کلام نیرومند خود نگاه می‌دارد. او پس از پاک کردن گناهان، به دست راست مقام کبریا در عرش برین بنشست. پس به همان اندازه که نامی برتر از فرشتگان به میراث بُرد، از مقامی والاتر از آنها نیز برخوردار شد. زیرا خدا تا کنون به کدامیک از فرشتگان گفته است: «تو پسر من هستی؛ امروز من تو را مولود ساخته‌ام»؟ و یا: «من او را پدر خواهم بود، و او مرا پسر»؟ (عبرانیان ۱: ۵-۱)

به نقل از خود عیسا:

پاسخ عیسا این بود که «پدر من هنوز کار می‌کند، من نیز کار می‌کنم.» از همین رو، یهودیان بیش از پیش در صدد قتل او برآمدند، زیرا نه تنها شتات را می‌شکست، بلکه خدا را نیز پدر خود می‌خواند و خود را با خدا برابر می‌ساخت. (یوحنا ۵: ۱۷-۱۸)

«پس اگر پسر شما را آزاد کند، بمرستی آزاد خواهید بود.» (یوحنا ۸: ۳۶)

«من و پدر یکی هستیم.» (یوحنا ۱۰: ۳۰)

مثل‌های عیسا در متا ۲۱: ۳۳-۳۹ و متا ۲۲: ۱-۱۰ درباره خود او به عنوان پسر و درباره پدرش به عنوان صاحب زمین و پادشاه می‌باشند. در هردوی این مثل‌ها،

خادمانی، یک به یک جهت ماموریت فرستاده می‌شوند، اما همه آنها را زده، یا با آنها بدرفتاری می‌کنند و یا می‌کشند.

«سرانجام پسر خود را نزد باغبانان فرستاد و با خود گفت: ”پسرم را حرمت خواهند داشت.“» (متا ۲۱: ۳۷) با این وجود در پایان این مثل، پسر نیز کشته می‌شود.

روح‌های شریر می‌دانستند عیسا پسر خداست:

هر گاه ارواح پلید او را می‌دیدند، در برابرش به خاک می‌افتادند و فریاد می‌زدند: «تو پسر خدایی!» اما او ایشان را سخت برحذر می‌داشت که به دیگران نگویند او کیست. (مرقس ۳: ۱۱-۱۲)

مرقس ۵: ۱-۲۰ روایتی است درباره مردی که روحی شریر آزارش می‌داد و عیسا او را آزاد نمود:

چون عیسا را از دور دید، دوان دوان آمد و روی بر زمین نهاده، با صدای بلند فریاد زد: «ای عیسا، پسر خدای متعال، تو را با من چه کار است؟ تو را به خدا سوگند می‌دهم که عذابم ندهی!» زیرا عیسا به او گفته بود: «ای روح پلید، از این مرد به در آی!» (مرقس ۵: ۶-۸)

هنگامی که شاگردان سعی داشتند تا مانع دستگیری او شوند، از صحبت‌های عیسا آشکار بود که خود را پسر خدا می‌دانست:

«آیا گمان می‌کنی نمی‌توانم هم‌اکنون از پدر خود بخواهم که بیش از دوازده فوج فرشته به یاری‌ام فرستد؟ اما در آن صورت پیشگویی‌های کتب مقدس چگونه تحقق خواهد یافت که می‌گوید این وقایع باید رخ دهد؟» (متا ۲۶: ۵۳-۵۴)

بر طبق کتاب مقدس، مسیح و پسر خدا یک شخص واحد می‌باشند:

عیسا پرسید: «شما چه می‌گویید؟ به نظر شما من کیستم؟» شمعون پطرس پاسخ داد: «تویی مسیح، پسر خدای زنده!» عیسا گفت: «خوشا به حال تو، ای شمعون، پسر یونا! زیرا این حقیقت را جسم و خون بر تو آشکار نکرد، بلکه پدر من که در آسمان است.» (متا ۱۶: ۱۵-۱۷)

اما عیسا همچنان خاموش ماند. کاهن اعظم به او گفت: «به خدای زنده سوگندت می‌دهم که به ما بگویی آیا تو مسیح، پسر خدا هستی؟» (متا ۲۶: ۶۳)

اما این‌ها نوشته شد تا ایمان آورید که عیسا همان مسیح، پسر خداست، و تا با این ایمان، در نام او حیات داشته باشید. (یوحنا ۲۰: ۳۱)

عیسا بر صلیب مورد استهزا قرار گرفت:
«دیگران را نجات داد، اما خود را نمی‌تواند نجات دهد! اگر پادشاه اسرائیل است، اکنون از صلیب پایین بیاید تا به او ایمان آوریم. او به خدا توکل دارد؛ پس اگر خدا دوستش می‌دارد، اکنون او را نجات دهد، زیرا ادعا می‌کرد پسر خداست!» (متا ۲۷: ۴۲-۴۳)

در کتاب مکاشفه که واپسین کتاب کتاب‌مقدس می‌باشد، عیسا خود را به عنوان پسر خدا به شاگردش یوحنا معرفی می‌کند:

پسر خدا... چنین می‌گوید (مکاشفه ۲: ۱۸)

برای بررسی:

از آن‌جا که هم قرآن و هم کتاب‌مقدس، تولد عیسا را امری تصویر می‌کنند که با مداخله الاهی به انجام رسیده و هر دو از او به عنوان ماشیح یا مسیح یاد می‌کنند، پس چطور ممکن است او بر طبق بیان قرآن فقط پیام‌آور و فرستاده خدا باشد؟ این پرسش، موجب پرسش دیگری نیز می‌شود؛ این‌که مسیح بودن او به چه معناست؟

فصل چهارم

آیا خود عیسا خداست؟

کتاب مقدس و قرآن در این امر توافق دارند که تنها یک خدا وجود دارد که باید پرستیده شود:

قرآن:

این داستان به حقیقت سخن حق است، و جز آن خدای یکتا خدایی نیست، و همانا خداست که (بر همه کار) توانا و (به حقایق) داناست. (قرآن ۳: ۶۲ ترجمه قمشاهی)

همانا من خداوندی که جز من خدایی نیست، پس مرا بپرست و نماز را به یاد من برپا دار. (قرآن ۲۰: ۱۴ ترجمه خرمشاهی)

کتاب مقدس:

نخستین فرمان از ده فرمانی که موسا از خدا دریافت نمود، چنین بود: «مَنْ بیهو خدای تو، که تو را از سرزمین مصر، از خانه بندگی، بیرون آوردم. تو را خدایان غیر جز من میباشد.» (خروج ۲۰: ۲-۳)

اشعیای نبی نوشت:

پس ادعای خود را مطرح سازید؛ با یکدیگر مشورت کنید. کیست که اینها را از ایام قدیم بیان کرد، و این همه را از گذشته‌های دور اعلام داشت؟ آیا نه من که بیهو هستم؟ غیر از من خدایی نیست، خدایی عادل و نجات‌دهنده؛ آری، جز من خدایی نیست. (اشعیا ۴۵: ۲۱)

عیسا از کتاب مقدس نقل قول نمود:

«... زیرا نوشته شده است: خداوند، خدای خود را بپرست و تنها او را عبادت کن.»
(متا ۴: ۱۰)

همچنین هنگامی که از عیسا پرسیدند که کدام فرمان را مهمترین فرمان می‌داند، پاسخ داد:

«... بشنو ای اسرائیل، خداوند خدای ما، خداوند یکتاست. خداوند خدای خود را با تمامی دل و با تمامی جان و با تمامی فکر و با تمامی قوت خود محبت کن.»
(مرقس ۱۲: ۲۹-۳۰)

از سوی دیگر قرآن و کتاب مقدس در این امر توافق ندارند که عیسا خودش خداست، یعنی به عنوان یکی از اقنوم تثلیث که شامل خدای پدر، پسر و روح القدس می‌باشد.

قرآن:

ای اهل کتاب در دین خود غلو مکنید و در باره خدا جز [سخن] درست مگویید مسیح عیسی بن مریم فقط پیامبر خدا و کلمه اوست که آن را به سوی مریم افکنده و روحی از جانب اوست پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید و نگویید [خدا] سه گانه است باز ایستید که برای شما بهتر است فقط معبودی یگانه است منزله از آن است که برای او فرزندی باشد آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن اوست و خداوند بس کارساز است. (قرآن ۴: ۱۷۱ ترجمه فولادوند)

کسانی که گفتند خدا همان مسیح پسر مریم است قطعاً کافر شده اند و حال آنکه مسیح می‌گفت ای فرزندان اسرائیل پروردگار من و پروردگار خودتان را بپرستید که هر کس به خدا شرك آورد قطعاً خدا بهشت را بر او حرام ساخته و جایگاهش آتش است و برای ستمکاران یاورانی نیست. (قرآن ۵: ۷۲ ترجمه فولادوند)

آنها که گفتند خداوند یکی از سه خدا است (نیز) بطور مسلم کافر شدند با اینکه معبودی جز معبود یگانه نیست (قرآن ۵: ۷۳ ترجمه مکارم شیرازی)

به یادآور زمانی را که خداوند به عیسی بن مریم می‌گوید: آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را دو معبود، غیر از خدا، انتخاب کنید؟ او می‌گوید: منزه‌ای تو، من حق ندارم آنچه را که شایسته من نیست بگویم، اگر چنین سخنی را گفته باشم تو می‌دانی، تو از آنچه در روح و جان من است آگاهی و من از آنچه در ذات (پاك) تو است آگاه نیستم، زیرا تو با خبر از تمام اسرار و پنهانی‌ها هستی. (قرآن ۵: ۱۱۶ ترجمه مکارم شیرازی)

خداوند فرزندی برگزیده است، و خدایی در جنب او نیست، چرا که [در آن صورت] هر خدایی آفریده خود را پیش می‌آورد، و بعضی از آنان بر بعضی دیگر غلبه می‌جست، منزّه است خداوند از آنچه می‌گویند. (قرآن ۲۳: ۹۱ ترجمه خرمشاهی)

و بگو سپاس خداوندی را که نه فرزندی برگزیده و نه در جهانداري شریکی دارد و نه از سر ناچاری دوستی دارد، و او را چنانکه باید و شاید بزرگ بشمار. (قرآن ۱۷: ۱۱۱ ترجمه خرمشاهی)

کتاب مقدس:

هر چند کتاب مقدس تعلیم می‌دهد که تنها یک خدا وجود دارد، اما به روشنی شرح می‌دهد که خدا در سه شخص است: خدای پدر، پسر (عیسا) و روح القدس. بیایید به برخی از منابع در ارتباط با تثلیث که می‌توان در کتاب مقدس یافت، نگاهی بیاندازیم:

در روایت پیدایش جهان، در نخستین فصل کتاب مقدس، خدا خود را به صورت اول شخص جمع معرفی می‌کند: آنگاه خدا گفت: «انسان را به صورت خود و شبیه خودمان بسازیم...» (پیدایش ۱: ۲۶)

اشعیاى نبی آمدن ماشیح را پیش‌گویی نمود:
بنابر این خود خداوندگار به شما نشانه‌ای خواهد داد: اینک باکره آبستن شده، پسری خواهد زاد و او را عمانوئیل [عمانوئیل به معنای «خدا با ما» است] نام خواهد نهاد. (اشعیا ۷: ۱۴)

مردمی که در تاریکی گام برمی‌داشتند، نوری عظیم دیدند؛ و بر آنان که در سرزمین ظلمت غلیظ ساکن بودند، نوری تابید. زیرا که برای ما کودکی زاده و پسری به ما بخشیده شد؛ سلطنت بر دوش او خواهد بود و او 'مشاور شگفت‌انگیز' و 'خدای قدیر' و 'پدر سرمدی' و 'سرور صلح' خوانده خواهد شد. افزونی فرمانروایی و صلح او را پایانی نخواهد بود، و او بر تخت داود و بر قلمرو او حکمرانی خواهد کرد، و آن را به انصاف و عدالت، از حال تا به ابد، استوار خواهد ساخت و پایدار نگاه خواهد داشت. غیرت خداوند لشکرها این را به انجام خواهد رسانید. (اشعیا ۹: ۶-۷، ۲)

به دل‌های هراسان بگویید: «قوی باشید و مهراسید! هان خدای شما می‌آید؛ او با انتقام و مکافات الهی می‌آید؛ او خود می‌آید تا شما را نجات دهد.» آنگاه چشمان نابینایان گشوده خواهد شد، و گوش‌های ناشنویان باز خواهد گشت. (اشعیا ۳۵: ۴-۵)

دانیال نبی رویایی از آسمان دید و آنچه را که مشاهده نمود بود، چنین توصیف کرد:

«چون در رؤیاهای شب می‌نگریستم، دیدم که به ناگاه کسی مانند پسر انسان با ابرهای آسمان می‌آمد. او نزد قدیم‌الایام رسید، و او را به حضور وی آوردند. حکومت و جلال و پادشاهی به او داده شد، تا تمامی قوم‌ها و ملت‌ها و زبان‌ها او را خدمت کنند. حکومت او حکومتی است جاودانه و بی‌زوال، و پادشاهی او زایل نخواهد شد.» (دانیال ۷: ۱۳-۱۴)

آیات دیگر بسیاری در کتاب مقدس خداوندی عیسا را خاطر نشان می‌سازند: در آغاز کلام بود و کلام با خدا بود و کلام، خدا بود؛ همان در آغاز با خدا بود... و کلام، انسان شد و در میان ما مسکن گزید. ما بر جلال او نگریستیم، جلالی شایسته آن پسر یگانه که از جانب پدر آمد، پر از فیض و راستی. (یوحنا ۱: ۱-۲، ۱۴)

هر سه شخصیت تثلیث در هنگام تعمید عیسا حاضر بودند:

چون عیسا تعمید گرفت، بی‌درنگ از آب برآمد. همان دم آسمان گشوده شد و او روح خدا را دید که همچون کبوتری فرود آمد و بر وی قرار گرفت. سپس ندایی از آسمان در رسید که «این است پسر محبوبم که از او خشنودم.» (متا ۳: ۱۶-۱۷)

همین موضوع در مرقس ۱: ۹-۱۱ و لوقا ۳: ۲۱-۲۲ گزارش شده است.

یحیای تعمید دهنده درباره عیسا چنین شهادت داد:
پس یحیا شهادت داده، گفت: «روح را دیدم که چون کبوتری از آسمان فرود آمد و بر او قرار گرفت. من خود نیز او را نمی‌شناختم، اما همان که مرا فرستاد تا با آب تعمید دهم، مرا گفت: هر گاه دیدی روح بر کسی فرود آمد و بر او بماند، بدان همان است که با روح القدس تعمید خواهد داد. و من دیده‌ام و شهادت می‌دهم که این است پسر خدا.» (یوحنا ۱: ۳۲-۳۴)

مشابه همین پیغام، زمانی که عیسا به همراه شاگردانش پطرس، یعقوب و یوحنا به بالای کوهی برای دعا رفت، شنیده می‌شود:
در همان حال که دعا می‌کرد، نمود چهره‌اش تغییر کرد و جامه‌اش سفید و نورانی شد. ناگاه دو مرد، موسی و ایلیا، پدیدار گشته، با او به گفتگو پرداختند. آنان در جلال ظاهر شده بودند و درباره خروج عیسا سخن می‌گفتند که می‌بایست به‌زودی در اورشلیم رخ دهد. این سخن هنوز بر زبان پطرس بود که ابری پدیدار گشت و آنان را در بر گرفت. چون به درون ابر می‌رفتند، هراسان شدند. آنگاه ندایی از ابر در رسید که «این است پسر من که او را برگزیده‌ام؛ به او گوش فرا دهید!» (لوقا ۹: ۲۹-۳۱، ۳۴-۳۵)

پطرس در نامه دوم خود به این واقع اشاره می‌کند:
زیرا آنگاه که ظهور پر قدرت خداوندان عیسا مسیح را به شما اعلام می‌کردیم، از پی افسانه‌هایی که زیرکانه ابداع شده باشند نرفته بودیم، بلکه کبریایی او را به چشم دیده بودیم. زیرا از خدای پدر، جلال و اکرام یافت و سروشی از جلال کبریایی به او در رسید که، «این است پسر محبوبم که از او خشنودم.» ما خود بر آن کوه مقدس با او بودیم و آن سروش آسمانی را به گوش شنیدیم. (دوم پطرس ۱: ۱۶-۱۸)

عیسا اعتراف نمود که ماشیح یا مسیح است، و بنابر این پسر خداست:

اما عیسا همچنان خاموش ماند و پاسخی نداد. دیگر بار کاهن اعظم از او پرسید: «آیا تو مسیح، پسر خدای متبارک هستی؟» عیسا بدو گفت: «هستم، و پسر انسان را خواهید دید که به دست راست قدرت نشسته، با ابرهای آسمان می‌آید.» (مرقس ۱۴: ۶۱-۶۲)

این مطلب مطابق نوشته داوود در مزمور ۱۱۰: ۱ می‌باشد.

عیسا متهم به کفرگویی شد:
آنگاه بار دیگر یهودیان سنگ برداشتند تا سنگسارش کنند. عیسا به ایشان گفت: «کارهای نیک بسیار از جانب پدر خود به شما نمایانده‌ام. به سبب کدامین یک از آنها می‌خواهید سنگسارم کنید؟» پاسخ دادند: «به سبب کار نیک سنگسارت نمی‌کنیم، بلکه از آن رو که کفر می‌گویی، زیرا انسانی و خود را خدا می‌خوانی.» (یوحنا ۱۰: ۳۳-۳۱)

یهودیان در پاسخ او گفتند: «ما را شریعتی است که بنا بر آن او باید بمیرد، زیرا ادعا می‌کند پسر خداست.» (یوحنا ۱۹: ۷)

یکی از شاگردان عیسا، توما پس از آن‌که عیسا را قیام‌کرده دید، چنین گفت:
«خداوند من و خدای من!» عیسا گفت: «آیا چون مرا دیدی ایمان آوردی؟ خوشا به حال آنان که نادیده، ایمان آورند.» (یوحنا ۲۰: ۲۸-۲۹)

پولس رسول چنین نوشت:
همان طرز فکر را داشته باشید که مسیح عیسا داشت:
او که همذات با خدا بود،
از برابری با خدا به نفع خود بهره‌ن جست،
بلکه خود را خالی کرد
و ذات غلام پذیرفته،
به شباهت آدمیان درآمد.
و چون در سیمای بشری یافت شد
خود را خوار ساخت.
و تا به مرگ،
حتی مرگ بر صلیب

مطیع گردید.

پس خدا نیز او را به غایت سرافراز کرد
و نامی برتر از همه نام‌ها بدو بخشید. (فیلیپیان ۲: ۵-۹)

عیسا اندکی پیش از دستگیریش، تثلیث را به شاگردانش توضیح داد (اتحاد و یگانگی سه شخص خدا):

«اگر مرا دوست بدارید، احکام مرا نگاه خواهید داشت. و من از پدر خواهم خواست و او مدافعی دیگر به شما خواهد داد که همیشه با شما باشد، یعنی روح راستی که جهان نمی‌تواند او را بپذیرد، زیرا نه او را می‌بیند و نه می‌شناسد؛ اما شما او را می‌شناسید، چرا که نزد شما مسکن می‌گزیند و در شما خواهد بود.» (یوحنا ۱۴: ۱۷-۱۵)

عیسا پاسخ داد: «اگر کسی مرا دوست بدارد، کلام مرا نگاه خواهد داشت، و پدرم او را دوست خواهد داشت، و ما نزد او خواهیم آمد و با او مسکن خواهیم گزید.» (یوحنا ۱۴: ۲۳)

«این چیزها را زمانی به شما گفتم که هنوز با شما هستم. اما آن مدافع، یعنی روح القدس، که پدر او را به نام من می‌فرستد، او همه چیز را به شما خواهد آموخت و هرآنچه من به شما گفتم، به یادتان خواهد آورد.» (یوحنا ۱۴: ۲۵-۲۶)

«شنیدید که به شما گفتم، "من می‌روم، اما باز نزد شما می‌آیم." اگر مرا دوست می‌داشتید، شادمان می‌شدید که نزد پدر می‌روم، زیرا پدر از من بزرگتر است.» (یوحنا ۱۴: ۲۸)

«اما چون آن مدافع که از نزد پدر برای شما می‌فرستم بیاید، یعنی روح راستی که از پدر صادر می‌شود، او خود درباره من شهادت خواهد داد، و شما نیز شهادت خواهید داد، زیرا از آغاز با من بوده‌اید.» (یوحنا ۱۵: ۲۶-۲۷)

«با این حال، من به شما راست می‌گویم که رفتنم به سود شماست. زیرا اگر نروم، آن مدافع نزد شما نخواهد آمد؛ اما اگر بروم او را نزد شما می‌فرستم.» (یوحنا ۱۶: ۷)

«من از نزد پدر آمدم و به این جهان وارد شدم؛ و حال این جهان را ترک می‌گویم و نزد پدر می‌روم.» (یوحنا ۱۶: ۲۸)

«هیچ کس هرگز خدا را ندیده است. اما آن پسر یگانه که در آغوش پدر است، همان او را شناسانید.» (یوحنا ۱: ۱۸)

برای بررسی:

قابل توجه است که وقتی الله در قرآن صحبت می‌کند، اغلب از نقطه دید اول شخص جمع (ما) استفاده می‌کند، اما وقتی خدا در کتاب مقدس سخن می‌گوید، تقریباً همواره از ضمیر اول شخص مفرد (من) استفاده می‌کند. با این حال بر اساس کتاب مقدس خدا سه اتحاد سه شخص است، در حالی که از نظر قرآن فقط یک نفر است. پس چرا الله از حالت جمع به عنوان روش بیانی خود استفاده می‌کند، زیرا او یک نفر است و نه پسری دارد و نه شریکی در فرمانروایی؟

فصل پنجم

آیا عیسا نجات‌دهنده جهان است؟

قرآن می‌گوید که عیسا هم یک نبی و هم ماشیح یا مسیح است. با این وجود او را به عنوان نجات‌دهنده جهان نمی‌شناسد، بلکه تنها او را یک پیامبر می‌دان: مسیح پسر مریم پیغمبری بیش نبود که پیش از او پیغمبرانی آمده‌اند و مادرش هم زنی راستگو و با ایمان بود و هر دو (به حکم بشریت) غذا تناول می‌کردند. بنگر چگونه ما آیات خود را روشن بیان می‌کنیم، آن گاه بنگر که آنان چگونه از حق برگردانیده می‌شوند؟ (قرآن ۵: ۷۵ ترجمه قمشاهی)

بگو به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط نازل گردیده و آنچه به موسی و عیسی و انبیای [دیگر] از جانب پروردگارشان داده شده گرویدیم و میان هیچ يك از آنان فرق نمی‌گذاریم و ما او را فرمانبرداریم. (قرآن ۳: ۸۴ ترجمه فولادوند)

از سوی دیگر کتاب مقدس در بسیاری از آیات خاطر نشان می‌سازد که او به راستی نجات‌دهنده جهان بود که بر صلیب به عنوان قربانی گناهان ما مرد: اما چون این تصمیم را گرفت، به ناگاه فرشته خداوند در خواب بر او ظاهر شد و گفت: «ای یوسف، پسر داوود، از گرفتن زن خویش مریم مترس، زیرا آنچه در بطن وی قرار گرفته، از روح القدس است. او پسری به دنیا خواهد آورد و تو او را عیسا خواهی نامید، زیرا او قوم خود را از گناهانشان نجات خواهد بخشید. (متا ۱: ۲۰ - ۲۱)

در آن نواحی، شبانانی بودند که در صحرا به سر می‌بردند و شب‌هنگام از گله خود پاسداری می‌کردند. ناگاه فرشته خداوند بر آنان ظاهر شد، و نور جلال خداوند بر گردشان تابید. شبانان سخت وحشت کردند، اما فرشته به آنان گفت: «مترسید، زیرا بشارتی برایتان دارم، خبری بس شادی‌بخش که برای تمامی قوم است: امروز در شهر داوود، نجات‌دهنده‌ای برای شما به دنیا آمد. او خداوند مسیح است. نشانه برای شما این است که نوزادی را در قنذاقی پیچیده و در آخوری خوابیده خواهید یافت.» (لوقا ۲: ۸-۱۲)

عیسا درباره خود فرمود:
«... پسر انسان نیز نیامد تا خدمتش کنند، بلکه آمد تا خدمت کند و جانفش را چون بهای رهایی در راه بسیاری بنهد» (متا ۲۰: ۲۸)

بخش‌های دیگر کتاب مقدس نیز سخنان مشابهی بیان می‌دارند:
حال آنکه به سبب نافرمانی‌های ما بدنش سوراخ شد، و به جهت تقصیرهای ما له گشت؛ تأدیبی که ما را سلامتی بخشید بر او آمد، و به زخم‌های او ما شفا می‌یابیم. (اشعیا ۵۳: ۵)

با محاکمه‌ای ظالمانه برده شد؛ چه کسی از نسل او سخن تواند گفت، زیرا او از زمین زندگان منقطع شد، و به سبب نافرمانی قوم من مضروب گردید؟ (اشعیا ۵۳: ۸)

ثمره مشقت جان خویش را خواهد دید و سیر خواهد شد. خادم پارسای من به معرفت خود سبب بسیاری را پارسا خواهد گردانید، زیرا گناهان ایشان را بر خوشتن حمل خواهد کرد. (اشعیا ۵۳: ۱۱)

اما این کاهن، چون برای همیشه یک قربانی به جهت گناهان تقدیم کرد، به دست راست خدا بنشست. (عبرانیان ۱۰: ۱۲)

چقدر بیشتر، خون مسیح که به واسطه آن روح جاودانی، خوشتن را بی‌عیب به خدا تقدیم کرد، و جدان ما را از اعمال منتهی به مرگ پاک خواهد ساخت تا بتوانیم خدای زنده را خدمت کنیم. (عبرانیان ۹: ۱۴)

همان‌گونه که برای انسان یک بار مردن و پس از آن داورى مقرر است، مسیح نیز پس از آنکه یک بار قربانی شد تا گناهان بسیاری را بر دوش کشد، دیگر بار ظاهر خواهد شد، نه برای رفع گناه، بلکه تا آنان را که مشتاقانه چشم به راه اویند، نجات بخشد. (عبرانیان ۹: ۲۷-۲۸)

آن زمان که در گناهان و حالت ختنه‌ناشدهٔ نفس خود مرده بودید، خدا شما را با مسیح زنده کرد. او همهٔ گناهان ما را آمرزید و آن سندِ قرض‌ها را که به موجب قوانین بر ضد ما نوشته شده و علیه ما قد علم کرده بود، باطل کرد و بر صلیب میخکوبش کرده، از میان برداشت. (کولسیان ۲: ۱۳-۱۴)

زیرا ما را از قدرت تاریکی رهانیده و به پادشاهی پسر عزیزش منتقل ساخته است، که در او از رهایی، یعنی از آمرزش گناهان برخورداریم. (کولسیان ۱: ۱۳-۱۴)

زیرا خشنودی خدا در این بود که با همهٔ کمال خود در او ساکن شود، و به واسطهٔ او همه چیز را، چه در آسمان و چه بر زمین، با خود آشتی دهد، به وسیلهٔ صلحی که با ریخته شدن خون وی بر صلیب پدید آورد. (کولسیان ۱: ۱۹-۲۰)

... با محبت رفتار کنید، چنانکه مسیح هم ما را محبت کرد و جان خود را در راه ما همچون قربانی و هدیه‌ای عطرآگین به خدا تقدیم نمود. (افسیسیان ۵: ۲)

با یکدیگر مهربان و دلسوز باشید و همان‌گونه که خدا شما را در مسیح بخشوده است، شما نیز یکدیگر را ببخشایید. (افسیسیان ۴: ۳۲)

مسیح به جای ما لعن شد و این‌گونه ما را از لعنت شریعت باز خرید کرد، زیرا نوشته شده که «هر که به دار آویخته شود ملعون است.» (غلاطیان ۳: ۱۳)

به دیگر سخن، خدا در مسیح جهان را با خود آشتی می‌داد و گناهان مردم را به حسابشان نمی‌گذاشت، و پیام آشتی را به ما سپرد. پس سفیران مسیح هستیم، به گونه‌ای که خدا از زبان ما شما را به آشتی می‌خواند. ما از جانب مسیح از شما استدعا می‌کنیم که با خدا آشتی کنید. او کسی را که گناه را نشناخت، در راه ما گناه ساخت، تا ما در وی پارسایی خدا شویم. (دوم‌قرنتیان ۵: ۱۹-۲۱)

و ما دیده‌ایم و شهادت می‌دهیم که پدر، پسر خود را فرستاده است تا نجات‌دهنده جهان باشد. (اول یوحنا ۴: ۱۴)

و از جانب عیسا مسیح، آن شاهد امین و نخست‌زاده از میان مردگان و فرمانروای پادشاهان جهان. بر او که ما را محبت می‌کند و با خون خود ما را از گناهانمان رهانید، و از ما پادشاهی‌ای ساخت و کاهنانی برای خدا و پدر خود، بر او جلال و قدرت باد، تا ابد. آمین. (مکاشفه ۱: ۵-۶)

پیامبران جملگی درباره او شهادت می‌دهند که هر که بدو ایمان آورد، به نام او آمرزش گناهان خواهد یافت. (اعمال ۱۰: ۴۳)

عیسا بر طبق کتاب مقدس کلید نجات و رستگاری است:

زیرا خدا جهان را آنقدر محبت کرد که پسر یگانه خود را داد تا هر که به او ایمان آورد هلاک نگردد، بلکه حیات جاویدان یابد. زیرا خدا پسر را به جهان فرستاد تا جهانیان را محکوم کند، بلکه فرستاد تا به واسطه او نجات یابند. هر که به او ایمان دارد محکوم نمی‌شود، اما هر که به او ایمان ندارد، هم‌اینک محکوم شده است، زیرا به نام پسر یگانه خدا ایمان نیاورده است. (یوحنا ۳: ۱۶-۱۸)

زیرا از انجیل سرافکنده نیستیم، چرا که قدرت خداست برای نجات هر کس که ایمان آورد، نخست یهود و سپس یونانی. (رومیان ۱: ۱۶)

اما خدا محبت خود را به ما این‌گونه ثابت کرد که وقتی ما هنوز گناهکار بودیم، مسیح در راه ما مرد. پس چقدر بیشتر، اکنون که توسط خون او پارسا شمرده شده‌ایم، به واسطه او از غضب نجات خواهیم یافت. زیرا اگر هنگامی که دشمن بودیم، به واسطه مرگ پسرش با خدا آشتی داده شدیم، چقدر بیشتر اکنون که در آشتی هستیم، به وسیله حیات او نجات خواهیم یافت. (رومیان ۵: ۸-۱۰)

که اگر به زبان خود اعتراف کنی «عیسا خداوند است» و در دل خود ایمان داشته باشی که خدا او را از مردگان برخیزانید، نجات خواهی یافت. (رومیان ۱۰: ۹)

در هیچ‌کس جز او نجات نیست، زیرا زیر آسمان نامی دیگر به آدمیان داده نشده تا بدان نجات یابیم. (اعمال ۴: ۱۲)

فصل ششم

آیا عیسا واسط بین انسان و خداست؟

کتاب مقدس و قرآن به صراحت بیان می‌دارند که خدا قدوس، خالق همه چیز، قادر متعال، دانا بر همه چیز، حاضر مطلق و جاودانی است، و هیچ کس بر اساس شایستگی خود قادر به نزدیک شدن به او نمی‌باشد.

قرآن می‌گوید که هیچ کس جز به اذن خدا نمی‌تواند در پیشگاهش شفاعت نماید: *خداست که معبودی جز او نیست زنده و برپادارنده است نه خوابی سبک او را فرو می‌گیرد و نه خوابی گران آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است از آن اوست کیست آن کس که جز به اذن او در پیشگاهش شفاعت کند آنچه در پیش روی آنان و آنچه در پشت سرشان است می‌داند و به چیزی از علم او جز به آنچه بخواهد احاطه نمی‌یابند. کرسی او آسمانها و زمین را در بر گرفته و نگهداری آنها بر او دشوار نیست و اوست والای بزرگ (قرآن ۲: ۲۵۵ ترجمه فولادوند)*

بر طبق کتاب مقدس همه چیز با آمدن عیسا تغییر کرد:

در هنگام مرگ عیسا، پرده معبد که قدس‌الاقداس را از دیگر بخش‌های معبد جدا می‌نمود، به شکلی فراطبیعی از بالا به پایین پاره شد. این همچون نشانه‌ای بود از گشوده شدن راهی نوین به سوی خدا از طریق مرگ عیسا. در نتیجه همان‌طور که در *عبرانیان ۱۰: ۱۹-۲۲* و *عبرانیان ۴: ۱۴-۱۶* می‌خوانیم، می‌توانیم با دلیری نزد تخت خدا حاضر شویم.

همه کتاب‌های کتاب مقدس به شکلی به ماشیح (مسیح) موعود اشاره می‌کنند:

فصل دوازده کتاب خروج شامل توصیفی از بره پسخ می‌باشد که خورش به هنگام فرار اسرائیلیان از بردگی مصر، نجاتشان بخشید. این بره می‌بایست، بره‌ای نر، بی‌عیب و بدون استخوانی شکسته باشد، که نماد مسیح به عنوان بره قربانی بود.

این موضوع برای یحیای تعمیددهنده به هنگام دیدن عیسا مکاشفه می‌شود: *فردای آن روز، یحیا چون عیسا را دید که به سویش می‌آید، گفت: «این است بره خدا که گناه از جهان برمی‌گیرد!» (یوحنا ۱: ۲۹)*

پطرس می‌نویسد: *زیرا می‌دانید از شیوه زندگی باطلی که از پدرانتان به ارث برده بودید، بازخرید شده‌اید، نه به چیزهای فانی چون سیم و زر، بلکه به خون گرانبهای مسیح، آن بره بی‌عیب و بی‌نقص. (اول پطرس ۱: ۱۸-۱۹)*

یوحنا رویایی از آسمان داشت و در آنجا عیسا را به عنوان بره خدا دید. (نگاه کنید به مکاشفه ۵: ۶-۱۴؛ ۷: ۹-۱۷؛ ۹: ۱۷-۱۸؛ ۲۲: ۱-۳)

هم قرآن و هم کتاب مقدس به مشکل گناه بشر اشاره می‌کنند، اما تفاوتشان در حل شدن یا نشدن این مشکل توسط عیسا است؛ این‌که آیا عیسا آن‌کسی است که ادعا می‌کرد، و آیا او بر صلیب بر طبق پیشگویی‌های انبیا و ادعای پیروانش که خود شاهدانی عینی بودند، مصلوب شد.

چنان‌که در قرآن آمده: *این است عیسی بن مریم، گفتار حقی که در آن تردید می‌کنند. (قرآن ۱۹: ۳۴ ترجمه مکارم شیرازی)*

کتاب مقدس به روشنی اعلام می‌دارد که عیسا تنها واسطه بین خدا و انسان است؛ و هیچ‌کس جز از طریق عیسا نه به خدا دسترسی ندارد و نه می‌تواند وارد آسمان شود:

عیسا به او گفت: «من راه و راستی و حیات هستم؛ هیچ‌کس جز به واسطه من، نزد پدر نمی‌آید.» (یوحنا ۱۴: ۶)

پس او قادر است آنان را که از طریق وی نزد خدا می‌آیند، جاودانه نجات بخشد، زیرا همیشه زنده است تا برایشان شفاعت کند ... برخلاف دیگر کاهنان اعظم، او نیازی ندارد هر روز، نخست برای گناهان خود و سپس برای گناهان قوم، قربانی تقدیم کند.

بلکه آنگاه که خود را تقدیم کرد، یک بار برای همیشه برای گناهان ایشان قربانی داد. (عبرانیان ۷: ۲۵، ۲۷)

از همین رو، مسیح واسطه عهدی است جدید، تا فراخواندگان بتوانند میراث جاودانی موعود را دریافت کنند. زیرا اکنون مرگی رخ داده که آنان را از گناهایی که در متن عهد نخست واقع شد، رهایی می‌بخشد. (عبرانیان ۹: ۱۵)

اما به همه کسانی که او را پذیرفتند، این حق را داد که فرزندان خدا شوند، یعنی به هر کس که به نام او ایمان آورد. (یوحنا ۱: ۱۲)

شائول طرسوسی یک جفا کننده متعصب نسبت به مسیحیان بود، تا روزی که عیسا بر سر راه او که به سوی دمشق می‌رفت، قرار گرفت؛ شائول یا سولس قصد داشت همه مسیحیانی را که می‌تواند، بیاورد، آنها را به بند کشیده و به عنوان زندانی به اورشلیم بیاورد. این سفر چنان‌که در اعمال ۹: ۱-۱۹ می‌خوانیم، زندگی شائول را چنان تغییر داد که او تبدیل به پیرو جدی و رادیکال مسیح گردید. طی سفر، چون به دمشق نزدیک می‌شد، ناگاه نوری از آسمان بر گردش درخشید و او بر زمین افتاده، صدایی شنید که خطاب به وی می‌گفت: «شائول، شائول، چرا مرا آزار می‌رسانی؟» وی پاسخ داد: «خداوند، تو کیستی؟» پاسخ آمد: «من آن عیسا هستم که تو بدو آزار می‌رسانی. حال، برخیز و به شهر برو. در آنجا به تو گفته خواهد شد که چه باید کنی.» (اعمال ۹: ۳-۵)

همین مرد یعنی شائول، بعدها به نام پولس رسول شناخته شد و رسالات بسیاری از عهد جدید را نگاشت. اجازه دهید نگاهی گذرا به نوشته‌های او بیاندازیم:

این سخن درخور اعتماد و پذیرش کامل است که مسیح عیسا به جهان آمد تا گناهکاران را نجات بخشد، که من بزرگترین آنهایم. (اول تیموتائوس ۱: ۱۵)

چرا که این نیکو و پسندیده نجات‌دهنده ما خداست که می‌خواهد همگان نجات یابند و به معرفت حقیقت نایل گردند. زیرا تنها یک خدا هست و بین خدا و آدمیان نیز تنها یک واسطه وجود دارد، یعنی آن انسان که مسیح عیسا است؛ او که با دادن جان خود، بهای رهایی جمله آدمیان را پرداخت. بر این حقیقت در زمان مناسب شهادت داده شد. (اول تیموتائوس ۲: ۳-۶)

در او، ما به واسطه خون وی رهایی یافته‌ایم، که این همان آمرزش گناهان است....
(افسیان ۱: ۷)

بر طبق کتاب مقدس، همه گناه کرده‌اند و لازم است برای ورود به آسمان تمام گناهان ما پاک و بخشیده شوند:

زیرا همه گناه کرده‌اند و از جلال خدا کوتاه می‌آیند. اما به فیض او و به واسطه آن بهای رهایی که در مسیح عیسا است، به‌رایگان پارسا شمرده می‌شوند. خدا او را چون کفاره گناهان عرضه داشت، کفاره‌ای که توسط خون او و از راه ایمان حاصل می‌شود. او این را برای نشان دادن عدالت خود انجام داد، زیرا در تحمل الهی خویش، از گناهانی که پیشتر صورت گرفته بود، چشم پوشیده بود. (رومیان ۳: ۲۳ - ۲۵)

زیرا مزد گناه مرگ است، اما عطای خدا حیات جاویدان در خداوند ما مسیح عیسا است. (رومیان ۶: ۲۳)

برای بررسی:

هم قرآن و هم کتاب مقدس به ما تعلیم می‌دهند که روح انسان جاودانی است و با روز داوری مواجه خواهد شد، جایی که خدا برای آن یا بهشت/آسمان و یا جهنم را به عنوان مقصد نهایی تعیین می‌نماید.

بر طبق کتاب مقدس و قرآن، انجام کار نیکو اهمیت بسیاری دارد. با این وجود با استناد به کتاب مقدس، کارهای نیک ما هرگز به تنهایی برای ورود به آسمان کافی نمی‌باشند، زیرا نمی‌توانند گناهان ما را پاک سازند. (نگاه کنید به عبرانیان ۹: ۲۲)

کتاب مقدس به ما می‌گوید که خدا به خاطر محبت خویش، پسر یگانه‌اش عیسا را به جهان فرستاد، تا بتوانیم در کنار خدا حیات جاودان داشته و تا ابد زیست نماییم. بدون پذیرش عیسا به عنوان خداوند و نجات‌دهنده خویش، برای همیشه از خدا دور بوده و حیات ابدی را از دست خواهیم داد. (نگاه کنید به یوحنا ۳: ۱۶)

به همین دلیل است که پرسش درباره کیستی عیسا، بسیار مهم و کلیدی می‌باشد.

فصل هفتم

اعتبار منابع

هرچند قرآن و کتاب مقدس در بسیاری از موضوعات با یکدیگر در توافقند، اما در بر سر موارد بسیار مهمی اختلاف نظر دارند. این ما را با یک پرسش ضروری و چالش برانگیز روبرو می‌سازد: **حقیقت چیست؟**

مهمترین نقطه اختلاف قرآن بر سر پسر خدا بودن عیسا و مرگ او بر صلیب است. اما این موارد موضوعاتی بنیادین هستند.

پذیرش حقیقت، نیازمند قلب و ذهنی باز، تمایل برای جستجو و یافتن آن و پذیرش آن حقیقت پس از یافتنش می‌باشد. **پرسش حیاتی این است: حقیقت در مورد عیسا چیست؟** آیا ما یلیم از فرصت خود برای یافتن پاسخ استفاده کنیم؟ زیرا پاسخی که خواهیم یافت، می‌تواند زندگی ما را برای همیشه دگرگون سازد.

اعتبار قرآن و کتاب مقدس:

اجازه دهید این منابع را با هم مقایسه نماییم:

قرآن از طریق پیامبر اسلام، محمد، که این پیغام را از فرشته‌ای دریافت نموده بود، پدید آمد.

کتاب مقدس به وسیله انبیاء، پادشاهان، داوران، شاگردان عیسا، دو تن از برادرانش، یک پزشک و دیگر افراد خداترس نوشته شد. خدا با برخی از آنان راه می‌رفت و مستقیماً با ایشان صحبت می‌کرد و فرشتگان، بسیاری از آنان را ملاقات کردند. همه آنان توسط روح القدس الهام یافته بودند. (نگاه کنید به دوم تیموتائوس ۳: ۱۶)

برخی، آنچه را که شاهد بودند، یعنی روایاتی از آنچه را در مقابل دیدگانشان رخ نموده بود، نوشتند. دیگران، پیغام‌هایی از جانب خدا، دعا و پرستش‌هایی شاعرانه، سخنان حکیمانه، نبوت‌ها و رویاهایی از جانب خدا را نوشتند.

جدول مقایسه و اعتبار

موضوع مقایسه	کتاب مقدس	قرآن
عیسا- پسر خدا	بله	خیر
عیسا- مرگ بر صلیب	بله	خیر
نوشته‌های نبوتی درباره ماشیح (مسیح)	بیش از ۳۰۰ نبوت درباره ماشیح در کتاب مقدس وجود دارد که قرن‌ها پیش از تولد عیسا نوشته شده‌اند.	

فرشته‌ای بر مریم ظاهر شد و به او اعلام نمود که پسری خواهد زایید که مسیح نامیده می‌شود. (ن.ک قرآن ۳: ۴۵) فرشته‌ای بر محمد پیامبر ظاهر شد و به او اعلام نمود که عیسا پسر خدا نیست. (ن.ک قرآن ۴: ۱۷۱؛ ۶: ۱۰۱؛ ۹: ۳۰)	فرشته بر مریم ظاهر شد و اعلام نمود که او پسر خواهد زایید که پسر خدای متعال یا پسر خدا نامیده خواهد شد. (ن.ک لوقا ۱: ۳۰-۳۵) فرشته‌ای بر یوسف ظاهر شد و اعلام نمود که مریم پسری خواهد زایید که قوم خود را از گناهانشان نجات می‌دهد. (ن.ک متا ۱: ۲۰-۲۱) فرشته‌ای بر شبانان در زمینی خارج از بیت‌لحم ظاهر گشت و خبر خوش تولد منجی‌ای که متولد می‌شود و مسیحا و خداوند است را اعلان نمود. (ن.ک لوقا ۲: ۸-۱۱)	پیغام از جانب فرشتگان درباره کیستی عیسا
	یحیای تعمیددهنده و شاگردان عیسا شامل: پطرس، یعقوب و یوحنا ، صدایی از آسمان شنیدند که اعلان نمود عیسا پسر خداست؛ همچنین سه شاگرد او شاهد دگرگونی پر جلال سیمای او بودند. (ن.ک متا ۳: ۱۳-۱۷؛ لوقا ۹: ۲۸-۳۵)	گواهی شاهدان عینی بر پسر خدا بودن عیسا

	<u>آنان که در پای صلیب بودند:</u> شاگردش یوحنا، مریم یعنی مادرش عیسا و خواهر مادرش، مریم همسر کلویاس، و مریم مجدلیه. (ن.ک یوحنا ۱۹ : ۲۵) <u>شاهدانی که دورتر ایستاده بودند:</u> افراد بسیاری که عیسا را می شناختند، شامل زنانی که پای پیاده از جلیل به دنبال وی آمده بودند. (ن.ک لوقا ۲۳ : ۴۹)	شاهدان عینی مصلوب شدن عیسا
	دو فرشته بر زنانی که قصد داشتند بدن عیسا را مسح نمایند، ظاهر شده و به آنان گفتند که او از مرگ برخاسته است. (ن.ک لوقا ۲۴ : ۱-۸) مریم مجدلیه، همه شاگردان، شائول طرسوسی و بسیاری دیگر، عیسا را پس از رستاخیزش ملاقات نمودند. (ن.ک یوحنا ۲۰ : ۱۰-۳۱؛ اعمال ۹ : ۳-۷؛ اول قرننیان ۱۵ : ۶-۷)	شاهدان عینی که گواهی دادند رستاخیز عیسا را دیده اند

	اعتقاد بر این است که این کفن، همان پارچه‌ای است که بر طبق چهار انجیل، عیسا را در زمان تدفین در آن پیچیدند.	کفن تورین
قرآن در حدود سال‌های ۶۱۰ الی ۶۳۲ میلادی نگاشته شده است، یعنی تقریباً ۶۰۰ سال پس از گام برداشتن عیسا بر زمین.	باور بر این است که عهدجدید بین سال‌های ۴۰ تا ۱۰۰ میلادی نوشته شده است. چهار انجیل بین سال‌های ۶۰ تا ۹۵ میلادی به رشته‌تحریر درآمده‌اند و شامل روایت عیسا از زاویه دید شاهدان مختلف می‌باشند. مصلوب شدن و رستاخیز در هر چهار انجیل به تفضیل به تصویر کشیده شده‌اند. انجیل مرقس حدود ۳۰ سال پس از واقعه صلیب نگاشته شده، در حالی که نخستین نامه پولس رسول حدود سال ۵۰ میلادی یعنی تقریباً ۲۰ سال پس از مرگ عیسا نگاشته شده است. این فاصله نزدیک زمانی به شدت، اعتبار مستندات مربوط به این واقعه را تقویت می‌کند.	چهارچوب زمانی: از تاریخ رویدادها تا تاریخ نگارش و مستندسازی

قدیمی‌ترین نسخه‌های خطی حفظ شده قرآن از نظر زمانی به زمان نگارش اولیه آن نزدیک است، که نشان می‌دهد متن اصلی قرآن بدون تغییر متن حفظ شده است.	قدیمی‌ترین نسخه‌های خطی حفظ شده عهدجدید به سال 130 پس از میلاد باز می‌گردد. امروزه بیش از 24000 نسخه خطی عهدجدید وجود دارد که همه با هم مطابقت دارند، و بنابراین تأیید می‌کنند که متن اصلی عهد جدید بدون تغییر در متن حفظ شده است.	حفظ متن اصلی
	طومارهای دریای مرده نسخه‌های خطی شامل بخش‌هایی از تمام کتاب‌های عهدعتیق، به غیر از کتاب‌های نحمیا و استر می‌باشند. همچنین شامل کل کتاب اشعیا (طوماری به طول 734 سانتی متر) می‌باشند. این دست‌نوشته‌ها، که حدود 2000 سال قدمت دارند، کاملاً با دیگر نسخه‌های خطی موجود مطابقت دارند و تأیید می‌کنند که کتاب مقدس در طول زمان بدون تغییر معنا حفظ شده است.	طومارهای دریای مرده^(۸) کشف شده در سال‌های ۱۹۴۶، ۱۹۴۷ و ۱۹۵۶

	دقت و درستی کتاب مقدس بر اساس تعدد نبوت‌های محقق شده، و همچنین کشفیات تاریخی و باستان‌شناسی که با حوادث، چهره‌های مرجع و اصلی، جنگ‌های انجام شده، شیوه زیست افراد و نیز زمان‌بندی‌های موجود در کتاب مقدس تطابق دارند، به اثبات رسیده‌است.	دقت و درستی متن
--	---	------------------------

سخن پایانی:

اجازه دهید این قیاس را با بیانی از متن خود قرآن به پایان رسانیم:
بگو اگر برای [خدای] رحمان فرزندی بود خود من نخستین پرستندگان بودم. (قرآن ۴۳: ۸۱ ترجمه فولادوند)

این گفته قرآن حقیقت مهمی را بیان می‌کند، زیرا اگر ما عیسا را پسر خدا ببینیم، او را شایسته پرستش نیز خواهیم یافت.

عیسا گفت:

«بیابید نزد من، ای تمامی زحمتکش‌ان و گرانباران، که من به شما آسایش خواهم بخشید.» (متا ۱۱: ۲۸)
«... اینک من هر روزه تا پایان این عصر با شما هستم.» (متا ۲۸: ۲۰)

بر طبق قرآن و کتاب مقدس ما می‌توانیم به سخنان عیسا اعتماد نماییم:
این است عیسی بن مریم، گفتار حقی که در آن تردید می‌کنند. (قرآن ۱۹: ۳۴ ترجمه مکارم شیرازی)

عیسا پاسخ داد: «من از این رو زاده شدم و از این رو به جهان آمدم تا بر حقیقت شهادت دهم. پس هر کس که به حقیقت تعلق دارد، به ندای من گوش فرا می‌دهد.» (یوحنا ۱۸: ۳۷)

اگر شما خواننده عزیز، این کتاب را با دقت خوانده باشید، باور داریم که اکنون در قلب خود می‌دانید که عیسا کیست و این حقیقت برای شما چه معنایی دارد.

برای اطلاعات بیشتر در مورد این شخص شگفت‌انگیز یعنی عیسا، می‌توانید اناجیل یا همان خبر خوش را در عهد جدید کتاب مقدس بخوانید، که حاوی روایات مفصلی از عیسا است که مسیحیان و تا حدودی مسلمانان به آن اشاره می‌کنند.

نام‌های عیسا در قرآن و کتاب مقدس:

در قرآن:

عیسا (قرآن ۳: ۴۵)
مسیح (قرآن ۳: ۴۵)
پسر مریم (قرآن ۱۹: ۳۴)
کلمه حق (راستی) (قرآن ۱۹: ۳۴)

در کتاب مقدس:

عمانوئیل (اشعیا ۷: ۱۴)
عیسا مسیح (یشوع ماشیح) (اعمال ۴: ۱۰)
عیسای ناصری (لوقا ۲۴: ۱۹)
پسر نجار (متا ۱۳: ۵۵)
پسر انسان (متا ۲۵: ۳۱)
پسر خدا (مرقس ۳: ۱۱)
شاه یهود (متا ۲۷: ۳۷)
مشاور شگفت‌انگیز (اشعیا ۹: ۶)
خدای قدیر (اشعیا ۹: ۶)
پدر سرمدی (اشعیا ۹: ۶)
سرور صلح (اشعیا ۹: ۶)
بره خدا (یوحنا ۱: ۲۹)
شیر قبیله یهودا (مکاشفه ۵: ۵)
امین و برحق (مکاشفه ۱۹: ۱۱)
کلام خدا (مکاشفه ۱۹: ۱۳)
خداوند عیسا مسیح (کولسیان ۱: ۳)
شاه شاهان و رب ارباب (مکاشفه ۱۹: ۱۶)

برخی از تعالیم عیسا

... نابینای مادرزاد و پیس را بهبود می بخشم و مردگان را زنده می گردانم... (قرآن ۳: ۴۹ ترجمه فولادوند)

«اَما من به شما می گویم دشمنان خود را محبت نمایید و برای آنان که به شما آزار می رسانند، دعای خیر کنید.» (متا ۵: ۴۴)

«پس با مردم همان گونه رفتار کنید که می خواهید با شما رفتار کنند. این است خلاصه تورات و نوشته های انبیا.» (متا ۷: ۱۲)

«پس شما این گونه دعا کنید:

ای پدر ما که در آسمانی،

نام تو مقدس باد.

پادشاهی تو بیاید.

اراده تو، چنانکه در آسمان انجام می شود،

بر زمین نیز به انجام رسد.

نان روزانه ما را امروز به ما عطا فرما.

و قرض های ما را ببخش،

چنانکه ما نیز قرض داران خود را می بخشیم.

و ما را در آزمایش میاور،

بلکه از آن شریر رهاییمان ده.

[زیرا پادشاهی و قدرت و جلال، تا ابد از آن توست. آمین.] (متا ۶: ۹-۱۳)

- 1) Lucian of Samosata. (165). *The Passing of Peregrinus (The Death of Peregrinus)*. (11-13).
English Translation: A.M. Harmon. (1936). (Vol. 5, p.12-15).
Loeb Classical Library edition.
https://earlychurchtexts.com/public/lucian_passing_of_peregrinus.htm
- 2) *The Babylonian Talmud*. (70-200). English Translation: I. Epstein. (London: Soncino, 1935). Vol. III, Sanhedrin 43a, 281, cited in Habermas. *The Historical Jesus*, 203.
<https://www.bethinking.org/jesus/ancient-evidence-for-jesus-from-non-christian-sources>
- 3) Josephus, Flavius. (93). *Antiquities of the Jews (Book 18, chapter 3.3)*
English Translation: William Whiston. (1737)
<https://archive.org/details/completeworksofj03jose/page/94/mode/2up>
- 4) Pliny the Younger. (112). *Epistulae X.96*
English Translation: William Whiston.
<https://www.pbs.org/wgbh/pages/frontline/shows/religion/maps/pprimary/pliny.html>
- 5) Tacitus, Cornelius. (116). *Annals (Book 15, chapter 44)*
Edited for Perseus, New York by Church, Alfred John and Brodribb, William Jackson. Reprinted 1942. Random House Inc.
<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Tac.+Ann.+15.44&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.02.0078>

- 6) Good Shepherd Film Production. (2016). Part 2 *Science Explains Shroud Image* NEW 2016 Video [Video]. Youtube.
<https://www.youtube.com/watch?v=efEDb2jHyMY>
- 7) Reel Truth History Documentaries. (2019, 11. Sept.). *Turin Shroud: The New Evidence (Shroud of Turin) History Documentary Reel Truth History* [Video]. Youtube.
<https://www.youtube.com/watch?v=NVovTvDjjCg>
- 8) *The Israel Museum, Jerusalem*. The Dead Sea Scrolls. Obtained on February 12, 2021 from:
<https://www.imj.org.il/en/wings/shrine-book/dead-sea-scrolls>

عیسی کیست؟

این کتاب سعی دارد تا با تأمل در برخی موضوعات کلیدی مربوط به عیسی، که مسلمانان و مسیحیان آن را متفاوت دیده‌اند، این پرسش اساسی را روشن کند:

- آیا عیسا بر صلیب مرد؟
- آیا عیسا پسر خداست؟
- آیا خود عیسا خداست؟
- آیا عیسا نجات‌دهنده جهان است؟
- آیا عیسا واسطه انسان و خداست؟

قرآن، کتاب مقدس، تاریخ‌نگاران و خود عیسا به این پرسش‌ها چه پاسخی می‌دهند؟ این کتاب با وجود حجم کمش، به موضوعات بسیار سنگینی می‌پردازد، منابع مختلف را بررسی می‌کند و پاسخ‌های یافت شده را با هم مقایسه می‌نماید تا آشکار سازد که عیسی واقعاً کیست.

وقتی همه چیز گفته شد و کارها به انجام رسید و زندگی ما بر روی زمین به پایان رسید، مهمترین سؤال آشکار خواهد شد: «در مورد عیسا مسیح چه کردید؟» آیا باور کردید که او پیامبر است؟ یک شخصیت تاریخی؟ کسی که به انجام کارهای خوب پرداخته است؟ یک دیوانه؟ یا همان کسی بود که گفت او بود، پسری که پدر از آسمان فرستاد، کاملاً خدا، کاملاً انسان، عیسانی که نجات دهنده جهان بود. گونا ماگا پالسدوتیر اثری پژوهشی و درخشان در مورد اینکه واقعاً عیسی مسیح کیست نوشته است. شما نباید خواندن آن را از دست بدهید، زیرا نه تنها کتابی عالی است، بلکه به معنای واقعی کلمه، زندگی شما به حقیقت موجود در این اثر بستگی دارد.

معاون رهبری سازمان کچ دفایر در منطقه شمالی، جنوبی و

مرکزی آمریکا

نویسنده کتاب‌های: همگرایی، برانگیختن قلبهای مشتعل، و سبک زندگی

در مواجهه‌های الاهی

سخنران اینترنتی و رهبر خانه دعا